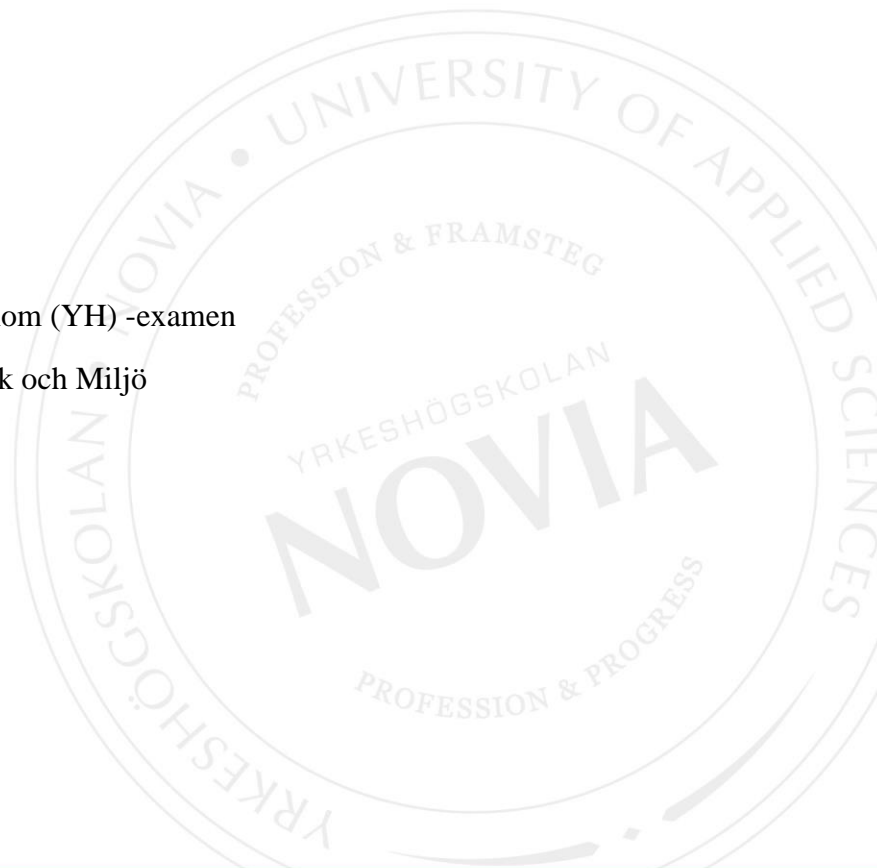

Meritähtipuisto – Kehityssuunnitelma Kaitaanlaakson puistolle

Vivi Andersson

Examensarbete för Hortonom (YH) -examen
Utbildning inom Naturbruk och Miljö
Raseborg 2019

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Vivi Andersson

Koulutus ja paikkakunta: Luonnonvara ja ympäristö, Raasepori

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Maisemasuunnittelu

Ohjaaja(t): Lars Fridfors ja Laura Gripenberg-Pischow

Nimike: Meritähti puisto – Kehityssuunnitelma Kaitaanlaakson puistolle

Päivämäärä: 6.5.2019 Sivumäärä: 46 Liitteet: 1

Tiivistelmä

”Tervetuloa Meritähti puistoon! Istahda hetkeksi suuren Meritähti-kukkaistutuksen ääreen ja nauti rantaloman tunnelmasta. Istutuksen heinät huojuvat tuulella ja kukat houkuttelevat hyönteisiä ja lintuja.”

Syksyllä 2018 Lappset Group Oy järjesti suunnittelukilpailun Kaitaanlaakson puistolle. Kaitaanlaakso on n. 20 ha kokoinen puisto, joka sijaitsee Espoossa, Kaitaan ja Iivisniemen välissä. Kaitaa on kasvava ja kehittyvä alue. Kaitaalle ollaan rakentamassa metroasemaa sekä uutta asuinalueita.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä kehityssuunnitelma Kaitaanlaakson puistolle. Suunnitelman pääaiheena oli paikkatuntemus. Suunnitelmassa pyrittiin siihen, että puistolle luodaan oma identiteetti, se toimii paikkana johon voi tulla rauhoittumaan, tutustumaan luontoon, liikkumaan, tapaamaan muita ja viihtymään. Puistosta tuli välittyä paikkatunnetta ja siellä tuli olla aktiviteetteja jokaiselle ikäluokalle. Suunnitelmassa tuli huomioida puiston liito-oravat ja luontoarvot.

Työssä analysoitiin Kaitaanlaaksoa ja tutustuttiin sen historiaan, nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Paikkatuntemusta ja sen tarkoitusta tutkitaan ja hyödynnetään puiston suunnittelussa. Suunnitelma jaettiin kuuteen eri teemaan, jotka avaavat suunnitelmaa perusteellisemmin.

Lopputuloksena syntyi valtameri-aiheinen Meritähti puisto. Meritähti puisto on paikka, josta löytyy viljelypalstoja, leikkipaikkoja, koira-aitaus, pyöräilyväylä, luontopolkuja ja erilaisia katseenvangitsijoita sekä urheilumahdollisuuksia.

Kieli: Suomi

Avainsanat: Maisemasuunnittelu, puistosuunnittelu, paikkatuntemus

EXAMENSARBETE

Författare: Vivi Andersson

Utbildning och ort: Naturbruk och Miljö, Raseborg

Inriktning/alternativ/Fördjupning: Landskapsplanering

Handledare: Lars Fridfors ja Laura Gripenberg-Pischow

Titel: Sjöstjärnaparken- Utvecklingsplan för Kaitansdalens park

Datum: 6.5.2019

Sidantal: 46

Bilagor: 1

Abstrakt

”Välkommen till Sjöstjärnaparken! Sätt dig ner en stund vid den stora blommande Sjöstjärna-planteringen och njut av känslan av varma sandstränder. De planterade gräsen vajar i vinden och färggranna blommor lockar insekter och fåglar.”

Hösten 2018 ordnade Lappset Group Oy en planeringstävling för Kaitansdalens park. Kaitansdalen är en ca 20 ha stor park, som är belägen i Esbo, mellan Kaitans och Ivisnäs. Kaitans växer och utvecklas i framtiden, då ett en ny metrostation och ett nytt bostadsområde byggs i området.

Syftet med examensarbetet var att göra en utvecklingsplan för Kaitansdalen. Målet var att skapa en park med en egen identitet och tydlig platskänsla. En park där man kan lugna ner sig, njuta av naturen, möta andra människor och röra på sig och som erbjuder aktiviteter för människor i alla åldrar. I planeringen beaktades flygekorrarna i området samt övriga naturvärden.

I examensarbete analyserades och undersöktes Kaitansdalens historia, nuläge och framtid. I arbetet ingår även en studie av begreppet platskänsla, och resultaten användes i planeringen. Planeringen delades in i sex olika teman som tydliggör planeringslösningarna.

Som slutresultat uppstod Sjöstjärnaparken. Sjöstjärnaparken har en ocean tema och är ett ställe med odlingslotter, lekplatser, en hund park, en cykelled, naturstigar och olika intressanta vyer och idrottsmöjligheter.

Språk: Finska

Nyckelord: Landskapsplanering, parkplanering, platskänsla

BACHELOR'S THESIS

Author: Vivi Andersson

Degree Program: Natural Resources and the Environment

Specialization: Landscape and Design

Supervisor(s): Lars Fridfors ja Laura Gripenberg-Pischow

Title: Starfish Park – Development plan for Kaitaanlaakso Park

Date: 6.5.2019

Number of pages: 46

Appendices: 1

Abstract

“Welcome to the Starfish Park! Take a moment and sit down by the big Starfish flower planting and enjoy the beachy feeling. The planted hays sways in the wind and the flowers lure insects and birds.”

In autumn 2018 Lappset Group Oy organized a planning competition for Kaitaanlaakso park. Kaitaanlaakso park is about 20-hectare big area, which is in Espoo, right between Kaitaa and Iivisniemi. Kaitaa is a growing and developing district. Kaitaa is going to have its own metro station and some new residential areas.

The purpose of this thesis was to do a development plan for Kaitaanlaakso park. The keynote in the planning was sense of place. The goals for the plan was that the park will get its own identity, that it is a place where people can come to relax, enjoy nature, hang out and exercise. The park had to have its own sense of place and it should offer activities for different age groups. Also, the flying squirrels and the nature had to be considered in the plan.

The thesis analyzes and explores Kaitaanlaakso's history, present and future. The meaning of sense of place was researched and the result was used in the plan. The plan was divided into six different themes which helps to understand the plan better.

As a conclusion, a sea themed park was born. The Starfish park is a place where you can find allotment gardens, play areas, a fenced area for dogs, a bicycle lane, nature paths and different eye-catchers and sports possibilities.

Language: Finnish

Key words: Landscape design, Park planning, Sense of place

Sisällysluettelo

1	Suunnittelun periaatteet	1
1.1	Kaitaanlaakso.....	1
1.2	Kilpailun tavoitteet.....	3
1.3	Kilpailun arvosteluperusteet.....	3
2	Omat tavoitteet.....	4
3	Alueen analyysit.....	4
3.1	Historia.....	4
3.2	Nykyhetki ja tulevaisuus	7
3.3	Maaperä	8
3.4	Rajoitteet	9
3.5	Alueen kyselytulokset.....	9
4	Sense of place – viheralueet paikkatunteen luojina.....	11
5	Suunnitelman teemat.....	13
5.1	Alueen identiteetin vahvistaminen	14
5.2	Kestävä maisema.....	15
5.3	Elämyksellisyys.....	17
5.4	Liikkuminen ja oleskelu.....	19
5.5	Turvallisuus ja esteettömyys.....	22
5.6	Esteettisyys ja kasvillisuus	23
6	Kehityssuunnitelma	25
6.1	Suunnitelman lähtökohdat	25
6.2	Toteutettu suunnitelma	27
6.2.1	Alueen identiteetin vahvistaminen.....	27
6.2.2	Kestävä maisema	30
6.2.3	Elämyksellisyys	31
6.2.4	Liikkuminen ja oleskelu sekä turvallisuus ja esteettömyys.....	32
6.2.5	Esteettisyys ja kasvillisuus.....	37
7	Toteutus	39
8	Johtopäätökset.....	41
	Lähteet	43
	Kuvat.....	45

1 Suunnittelun periaatteet

Espoon kaupungin Kaupunkitekniikan keskus järjesti yhdessä Lappset Group Oy:n kanssa ideakilpailun Kaitaanlaakson puistosta syksyllä 2018.

Kilpailun teemana oli ”Sense of Place – viheralueet paikkatunteen luojina”. Kilpailulle järjestettiin infotilaisuus lokakuussa 2018, tilaisuudessa kuultiin eri henkilöiden esittämiä esityksiä ja siellä oli myös mahdollista esittää lisäkysymyksiä kilpailuun liittyen.

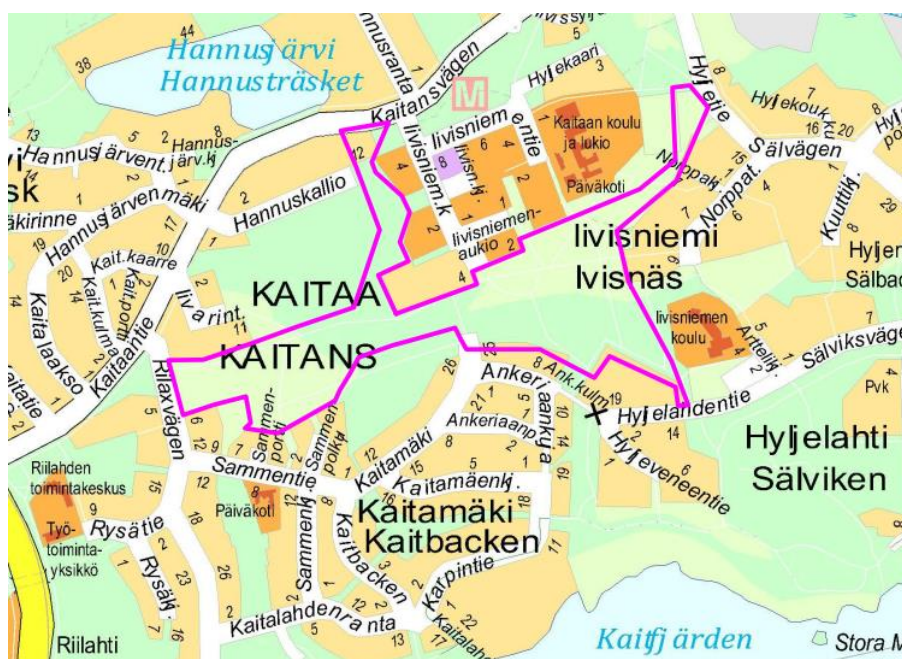
Kilpailuun sai osallistua maisema-, miljö- ja ympäristösuunnittelun, sekä maisema-arkkitehtuurin opiskelijat, joko yksin tai ryhmässä Suomesta ja Virosta. Lappset Group Oy järjesti 43. kerran opiskelijoille suunnatun suunnittelukilpailun.

Kilpailutyön sai laatia suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Palkintolautakunta palkitsi kolme parasta kilpailutyötä. Kilpailussa oli myös niin sanottu varjoraati, joka sai valita yhden työn, joka palkittiin. Varjoraati koostui Jyväskylän yliopiston liikuntatieteen opiskelijoista. Espoon kaupungin internetsivuilla järjestettiin myös kilpailutöiden yleisöäänestys, jossa eniten ääniä saanut työ palkittiin.

1.1 Kaitaanlaakso

Kaitaanlaakso on n. 20 ha kokoinen puisto, joka sijaitsee Espoossa, Kaitaa-livisniemen osayleiskaava-alueella Iivisniemi, Iivisniemi II ja Kaitamäen asemakaava-alueilla. (Kuva 1.)

Kuva 1. Kaitaanlaakson puistoaluerajaus. (Kilpailuohjelma 2018)

Suunnittelualueella sijaitsee tällä hetkellä viljelypalstoja, nurmikenttiä, metsä- ja niittyalueita, leikki- ja liikuntapaikkoja sekä koira-aitaus. Alueen ympärillä sijaitsee kaksi koulua, Kaitaan koulu ja Iivisniemen koulu, sekä kolme päiväkotia, Iivisniemen päiväkoti, Iivisnäs daghem sekä Kaitaanniityn päiväkoti.

Suunnittelualueella esiintyy liito-oravia. Kaitaanlaaksossa sijaitsee liito-oravien ydin- ja elinalueita sekä kulkureittejä.

Koska Kaitaalle on rakentumassa metroasema, halutaan maankäyttöä alueella tehostaa. Kilpailuohjelman (Lappset-infotilaisuudessa saatu 11.10.2018) mukaan tavoite on kehittää aluetta ”kaupunkimaiseksi”, yhdyskuntarakennetta eheyttäväksi ja joukkoliikenteeseen tukeutuvaksi asunto- ja työpaikka-alueeksi. Uuden osayleiskaavan mukaan alueelle tulisi noin 6 000 uutta asukasta nykyisten noin 3 500:n lisäksi. Finnöö-Kaitaa-vision mukaan uusien metroasemien lähiympäristöön tulisi kaikkiaan noin 20 000 uutta asukasta vuoteen 2030 mennessä. Nykyiset viheralueet supistuvat merkittävästi samalla kun niihin kohdistuva käyttöpaine kasvaa. Asemakaavoista kuvissa 2. ja 3. näkee, miten alue tulee muuttumaan.

Kuva 2. Kaitaan metroaseman asemakaava nykytilanteesta. (Espoon kaupunki 2017)

Kuva 3. Kaitaan metroaseman suunniteltu asemakaava. (Espoon kaupunki 2017)

1.2 Kilpailun tavoitteet

Kilpailuohjelman (Lappset-infotilaisuudessa saatu 11.10.2018) mukaiset tavoitteet olivat:

” Ideakilpailuun osallistujat suunnittelevat toiminnallisen puistoalueen, huomioiden sekä alueen tiivistyvän asuntorakentamisen ja lisääntyvän virkistyskäytön että nykyiset toiminnot (viljelypalstat, koira-aitaus, leikki- ja liikuntapaikat), polkupyöräilyn laatureitin, yhteydet Hannusjärvelle ja merenrantaan rantaraitille, sekä liito-oravien tuomat rajoitteet toimenpiteille.

Yksi kilpailun tavoite on maisemasuunnittelun keinoin luoda ja vahvistaa alueen omaa identiteettiä, jonka avulla asukkaat kokevat alueen omakseen. Erityisesti Kaitaa-Iivisniemen kaltaisessa tiivistyvässä kaupunkirakenteessa nykyisten ja uusien asukkaiden paikkaan kiinnittymistä voidaan edesauttaa hyvällä suunnittelulla. Viheralueiden esteettisyyden ja elämysellisyyden rinnalla toimintojen tarkoituksenmukaisuus ja palveluverkoston hahmotettavuus ovat keskeisiä paikkatunteen luomisessa.”

1.3 Kilpailun arvosteluperusteet

Kilpailuohjelman (Lappset-infotilaisuudessa saatu 11.10.2018) mukaiset arvosteluperusteet olivat:

”Ideakilpailun töiden arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- alueen maisemallinen ja toiminnallinen kokonaisnäkemys, alueen kytkeytyminen muuhun kaupunkirakenteeseen ja paikkaidentiteetin luominen*
- reittihierarkia alueen lisääntyvä asukasmäärä huomioiden, kulkuväylien esteettömyys ja turvallisuus*
- nykyisten ja uusien toimintojen liittyminen toimivaksi kokonaisuudeksi*
- eri vuodenaikojen huomioiminen*
- eri-ikäisten ja eri käyttäjäryhmien huomioiminen*
- luontoarvojen ja liito-oravien huomioiminen*
- alueen viihtyisyys ja identiteetti*
- alueen kannustavuus liikkumiseen*

- *toteuttamiskelpoisuus*”

2 Omat tavoitteet

Koska Kaitaalla on suuri kehittämispaine, tullaan alueella rakentamaan paljon seuraavan kymmenen vuoden aikana. Haluan suunnitella Kaitaanlaakson paikaksi, jossa niin vanhat kuin uudet asukkaat pääsevät rakentamisesta koituvaa stressiä ja hulinaa pakoon. Haluan, että puisto toimii paikkana johon voi tulla rauhoittumaan, tutustumaan luontoon, liikkumaan, tapaamaan muita ja viihtymään. Puiston täytyy kunnioittaa alueen historiaa ja myös huomioida sen tulevaisuus. Puistosta täytyy välittyä paikkatunnetta ja sieltä täytyy löytyä aktiviteetteja jokaiselle ikäluokalle.

Koska puisto on hyvin suuri, tulisi suunnitelman olla mahdollisimman toteuttamiskelpoinen. Mielestäni on tärkeää, että puisto suunnitellaan huolella. Suunnitelmassa tulee myös huomioida alueen luonto sekä sen asukkaat, esim. liito-oravat sekä alueelle tulleet vieraslajikasvit. Haluaisin, että puisto on osa siellä asuvien ihmisten elämää ja arkea. Suunnitelman tavoite on myös se, että puisto saisi oman identiteetin. Sen käyttöikä tulee olla pitkä ja sitä täytyy pystyä käyttämään vuoden ympäri. Haluan lisätä luonnon monimuotoisuutta alueella ja tuoda sinne enemmän kukkivia kasveja.

Voiko puiston suunnitella niin, että se palvelee kaikkea tätä ja on toimiva?

3 Alueen analyysit

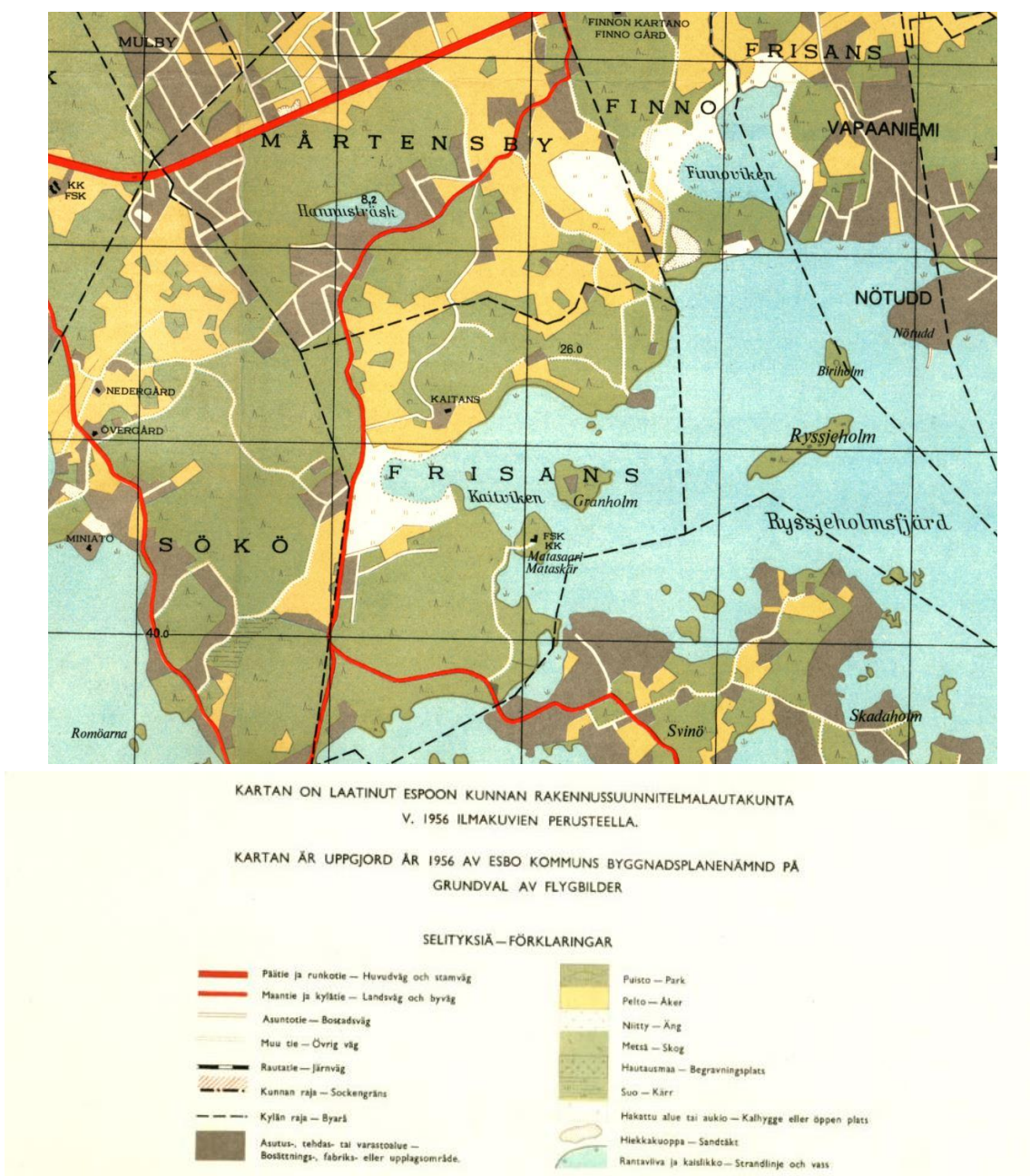
3.1 Historia

Kaitaan alueella on pitkä hylkeenpyynnin historia, ja alueella on pyydetty hylkeitä jo n. vuodesta 4000 eKr. 1800-luvun lopulle asti. Hylkeen rasvaa käytettiin esimerkiksi kauppatavarana ja sillä pystyi maksamaan veroja. (Salo 2005, 13-30)

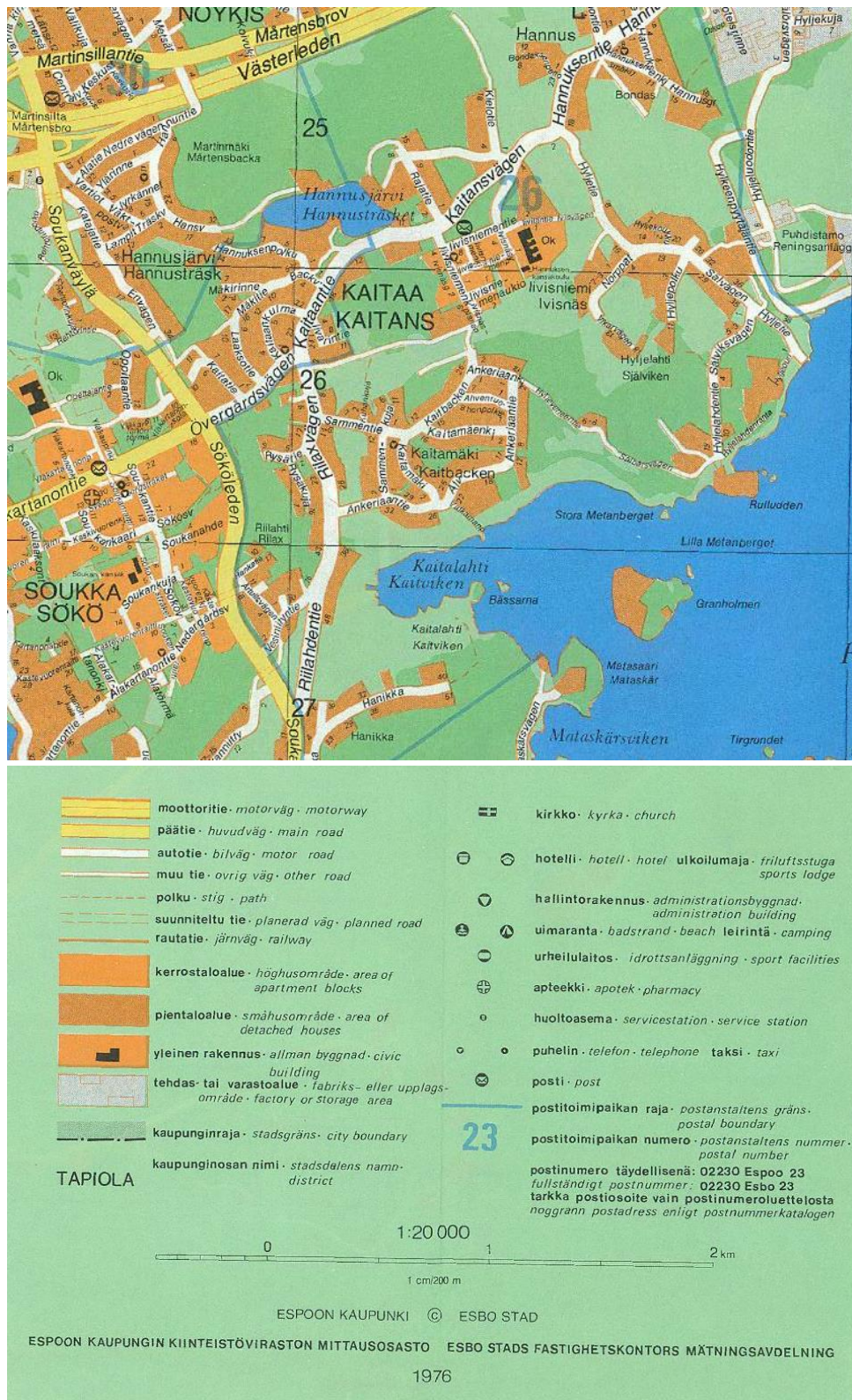
Itse Kaitaa on luultavasti saanut nimensä talonnimestä ”Kait”, talon nimi on voinut viitata henkilön nimeen tai merkitykseen ”kapea”. Kaitaa-nimi on voinut tulla jo silloin olemassa olevasta Kaitaanlahti-nimestä, joka on tarkoittanut kapeaa lahtea. Itse Kaitaanlaakson puisto on saanut nimensä Kaitaan kaupunginosan mukaan. Nimen loppuosassa oleva ”laakso”-sana viittaa alueen maastomuotoon. Nimi suunniteltiin ja merkittiin asemakaavaan vuonna 1988. (Suviranta 2015)

Kaitaan alue on pääasiassa väljää pientaloaluetta. Sen keskusta-alueella sijaitsee 1960-luvulta peräisin olevia kerrostaloja, jotka ovat rakenteeltaan sen ajan tyyliä. Alueella sijaitsee myös muutamia kartanoita, joilla on pitkät tarinat ja upeat maisemat. Kaitaanlaakson puistoalue on pääosin metsittynyttä vanhaa viljelysmaata. (Franzelius 2012)

Kuvissa 4., 5. ja 6. on karttoja vuodesta 1956, 1976 ja 2019. Vuoden 1956 kartasta näkee, miten alue on ollut pääosin peltoa ja metsää. Asuinaluetta on ollut vähän. Vuoden 1976 kartasta huomaa miten asuinalueet ovat kasvaneet. Kaitaanmäki, Iivisniemi ja hyljelahti ovat kokonaan uusia asuinalueita. Vuoden 2019 kartassa Hyljelahti ja Iivisniemi ovat laajentuneet. Muuten Kaitaan alue on pysynyt aika lailla samana.

Kuva 4. Vuoden 1956 kartta sekä selitykset Kaitaalta. (Espoon karttapalvelu 2019)

Kuva 5. Vuoden 1976 kartta sekä selitykset Kaitaalta. (Espoon karttapalvelu 2019)

Kuva 6. Vuoden 2019 kartta Kaitaalta. (Espoon karttapalvelu 2019)

3.2 Nykyhetki ja tulevaisuus

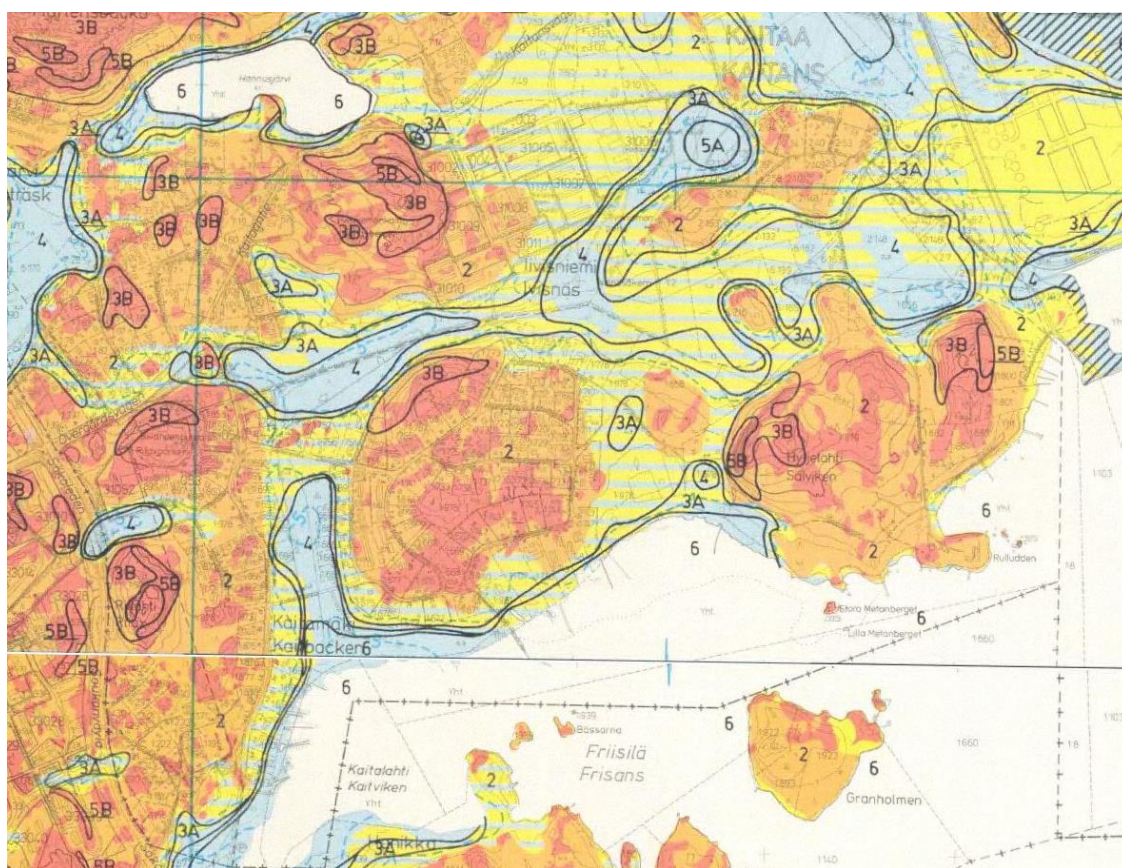
Espoon kaupunki kutsuu itseään vihreäksi kaupungiksi ja siellä sijaitsee 95 järveä, 165 saarta sekä 56 km rantaviivaa. (Tanska 2018) Espoon kaupunki on valittu kesällä 2018 globaaliin ”SDG Cities Leadership Platform” -ohjelmaan, jossa valitut kaupungit sitoutuvat kestäväan kehitykseen vuoteen 2025 mennessä. Ohjelman tavoitteena on kehittää vastuullisia edelläkävijäratkaisuja, joko tuotteita tai palveluita, joilla voidaan ratkaista globaalisti kestäväan kehityksen haasteita. Näitä tavoitteita on jo alettu kehittämään esimerkiksi uusilla energia-, rakentamis- sekä liikkumisratkaisuilla. Myös opetuksen ja kasvatukseen on lisätty kestäväan tulevaisuuden tukevaa opetusta. Viheralueita ja lähiluontoa halutaan myös ylläpitää, jotta niiden viihtyvyys säilyisi. (Laitala 2018)

Kaitaan alueelle on lähitulevaisuudessa suunniteltu paljon täydennysrakentamista ja alueen maankäyttöä halutaan tehostaa. Jotta alueelle tuleva metroasema on kannattava, täytyy sillä olla n. 10 000 käyttäjää. Tämä tarkoittaa sitä, että nykyinen asukasmäärä lähes kolminkertaistuu. (Franzelius 2012)

3.3 Maaperä

Kuvasta 7. näkee, että alueen maaperä on suurimmaksi osaksi kosteaa savimaata. Tämä on merkitty karttaan vaaleansinisellä. Paikoin savikerros voi olla 3 metriä syvää, sen päällä on hiekkaa tai moreenia. Alueella on myös paljon sarkaojia sekä erilaisia painanteita. Puiston pohjoisosassa on kallioista moreenialuetta, joka on merkitty punaisella ja oranssilla värillä.

Alue on myös numeroitu eri rakennettavuusluokkiin. Puistossa on eniten luokkaa numero 4. Se on paaluperustusta edellyttävää aluetta. Puistosta löytyy myös rakennettavuusluokat 2 ja 3. Näistä luokka 2 tarkoittaa normaalisti rakennettavaa aluetta sekä luokka 3 vaikeasti rakennettavaa aluetta. Puistossa on myös muutama pienempi alue jotka ovat luokkaa 5, erittäin vaikeasti rakennettavat alueet. (Espoon karttapalvelu 2019)

Maalajit

	Kallioinen alue	Maakerroksen paksuus 0...1 m.
	Moreenialue	Moreenin paksuus yli 1 m, jonka alla kallio.
	Hiekka-alue	Hiekan paksuus yli 1 m.
	Hiekka-alue	Saven- ja siltikerroksen paksuus 0...3 m, jonka alla yleensä hiekkaa tai hiekkamoreenia.
	Savialue	Savikerroksen paksuus yli 3 m.
	Turvealue	Turvekerroksen paksuus yli 3 m, jonka alla yleensä savikerros.
	Täyttöalue	Täytekerroksen paksuus yli 1m.

Kuva 7. Maaperäkartta Kaitaalasta. (Espoon karttapalvelu 2019)

3.4 Rajoitteet

Koko Espoon alueella, kuten myös Kaitaalla, elää liito-oravia. Koska Suomen liito-oravakannat ovat vähentyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana radikaalisti, on liito-orava luokiteltu vaarantuneeksi lajiksi. Liito-orava tarvitsee vanhaa puustoa elääkseen, etenkin kuusia, haapoja ja leppiä, joten niiden kaato liito-oravan elinalueelta on kielletty. Liito-oravan kulkuyhteydet tulee myös huomioida eikä sellaisia puita myöskään saa kaataa. Liito-orava liikkuu vain puusta puuhun liitämällä tai loikkaamalla, siksi sitä tavataan erittäin harvoin maassa. Liito-orava pystyy liitämään n. 50 metrin pituisen matkan, mutta olisi hyvä, että puut sijaitsisivat noin 1-30 metrin etäisyydellä toisistaan ja olisivat tarpeeksi korkeita, jotta liito-eläimeltä sujuisi ongelmitta. (Lammi & Vauhkonen & Routasuo & Hanski, 2016)

Pieni eläin on hyvin paikkauskollinen. Näin ollen alueella, missä se on viettänyt elämänsä ensimmäiset vuodet, tulee olemaan sen koko elinalue. Liito-orava liikkuu yöaikaan ja se pesii puunkoloihin tai muihin suojaisiin piiloihin. Sen ruokavalioon kuuluu lehtipuiden lehtiä, vihreitä kuusenkäpyjä, pihlajanmarjoja, lepän ja koivun norkkoja sekä havupuiden silmuja. (Lammi & Vauhkonen & Routasuo & Hanski, 2016)

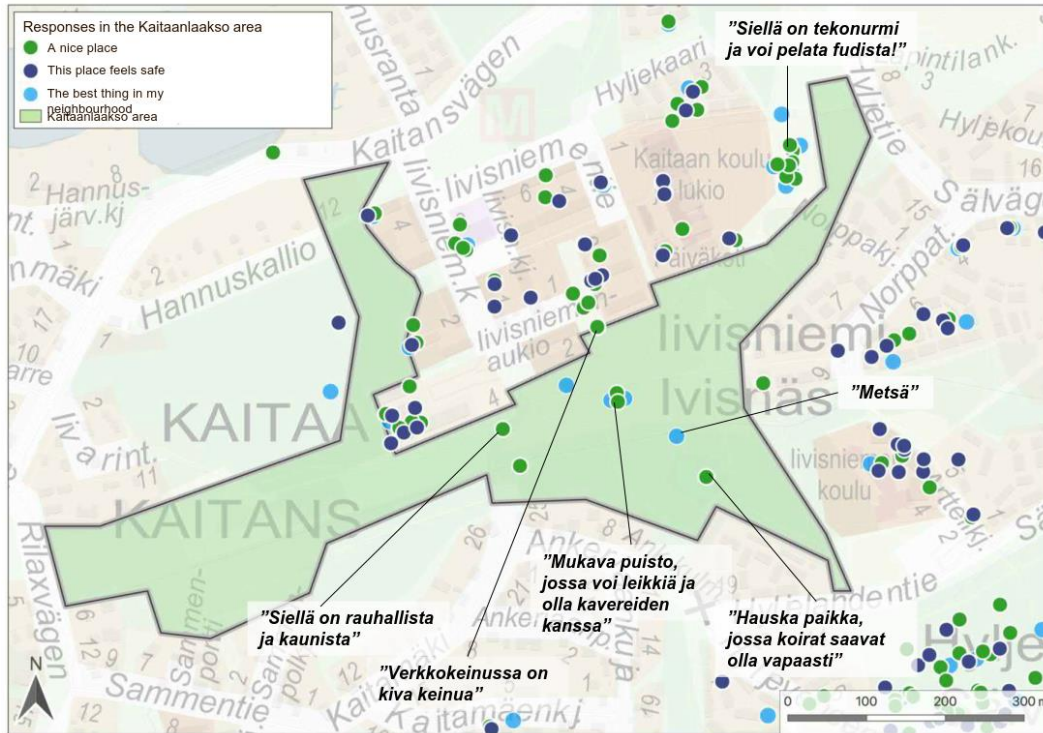
Liito-oravan elinikä on melko lyhyt, se voi elää viisivuotiaaksi saakka mutta harvemmin niinkään kauan. Tämä on hyvä ottaa huomioon, jos alueelle istutetaan liito-oravien suosimia puita. Liito-orava ei hyödy uusista puista, jos ne eivät ole tarpeeksi korkeita, ja viidessä vuodessa puut eivät ehdi kasvaa niin paljoa. On siis suotavaa, että istutettavat puut ovat jo valmiiksi suuria. (Lammi & Vauhkonen & Routasuo & Hanski, 2016)

3.5 Alueen kyselytulokset

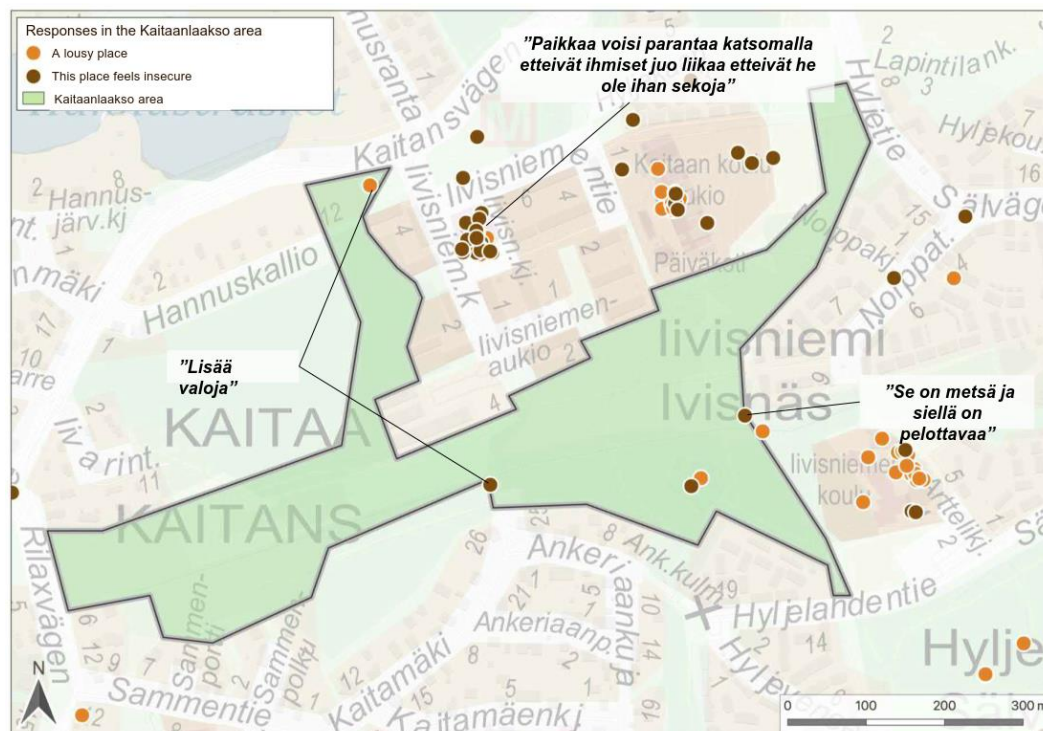
Vuonna 2018 Maptionnaire teetti ”Mun Paikka!”-kyselyn Kaitaan ja Iivisniemen alueilla. Suurin osa vastaajista olivat nuoria koululaisia, jotka liikkuvat alueella. Eniten puistoaluetta pidettiin mukavana paikkana, joka on turvallinen ja siellä voi tavata ystäviä. Tässä muutama kyselyn tulos Kaitaanlaakso puiston alueelta. (Kahila-Tani 2018)

Ensimmäisessä kyselyssä (kuvassa 8.) tiedusteltiin positiivisia aiheita puistosta ja asuinalueelta. Vihreät pisteet kuvaavat mukavaa paikkaa, tummansiniset pisteet kuvaavat turvallista paikkaa ja vaaleansiniset pisteet kuvaavat paikkoja, jotka ovat parhaita omassa naapurustossa. Toisessa kyselyssä (kuvassa 9.) tiedusteltiin puiston ja asuinalueen negatiivisia aiheita. Oranssit pisteet kuvaavat paikkaa, joka tuntuu kurjalta ja ruskeat pisteet kuvaavat paikkaa, joka tuntuu turvattomalta. Kolmannessa kyselyssä (kuvassa 10.)

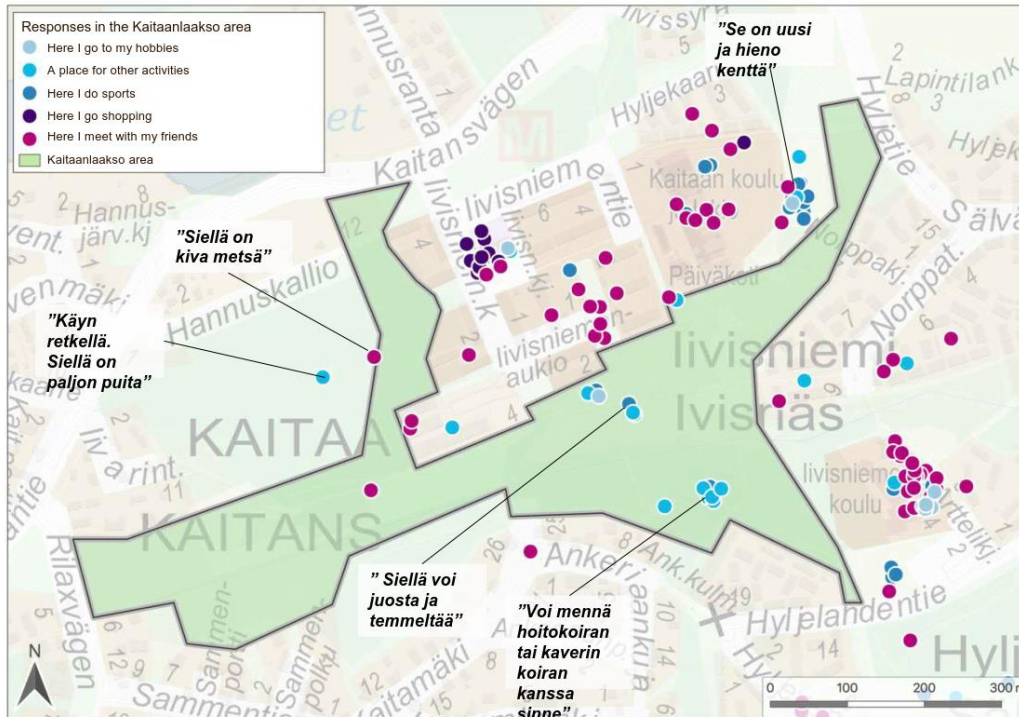
tiedusteltiin puiston ja asuinalueen erilaisista aktiviteeteistä. Harmaat pisteet kuvaavat paikkoja, joissa voi harrastaa ja vaaleansiniset pisteet kuvaavat paikkoja, joissa voi tehdä muita aktiviteettejä. Tummansiniset pisteet kertovat paikoista, joissa urheillaan ja violetin väriset pisteet kuvaavat paikkoja, joissa voi käydä ostoksilla. Fuksianpunaiset pisteet kuvaavat paikkoja, joissa tavataan ystäviä. Kaikissa kyselyissä on myös nostettu muutamia vastaajien antamia lisä kommentteja esiin.

Kuva 8. Ensimmäinen kysely alueen positiivisista asioista. (Kahila-Tani 2018)

Kuva 9. Toinen kysely alueen negatiivisista asioista. (Kahila-Tani 2018)

Kuva 10. Kolmas kysely alueen aktiviteeteistä. (Kahila-Tani 2018)

4 Sense of place – viheralueet paikkatunteen luojina

Sense of place, joka voidaan kääntää suomeksi paikkatunteena, tarkoittaa paikkaa, johon kiinnitytään ja johon liitetään erilaisia merkityksiä sekä tilallisia tekijöitä, joko yksilöinä tai yhteisinä (Stedman 2002, 5). Latinan kielestä tuleva sana "Genius loci" tarkoittaa suomeksi käännettynä paikan henkeä. Sana on peräisin muinaisesta Roomasta, jossa uskottiin, että kaikella olemassa olevalla on oma, sitä suojeleva henki. Ihmiset ja paikat saavat elämän tämän hengen avulla, ja vaikka henkeä ei näe, voi sen tuntea ja tiedostaa. (Norberg-Schulz 1979, 5-7)

Voimme muodostaa itsellemme tietynlaisen tilan eri paikoista, jotka tiedämme ja jotka miellyttävät meitä. Tämä johtaa siihen, että tila voi koskettaa elämäämme hyvin syvällisesti. Tällöin tiloista tulee meille pyhiä sekä arvokkaita. (Newman & Jennings 2008, 144)

Se, miten ihmiset käyttäytyvät eri paikoissa on olennaista, kun suunnitellaan rakennettua ympäristöä. Vaikka ihminen ei kokisi asuinympäristöään miellyttäväksi, voidaan kuitenkin havaita miten he kunnioittavat, hoitavat ja kohtelevat elinympäristöään. Myös ihmisten lapsuudenympäristö ja erilaiset tottumukset on hyvä ottaa suunnittelussa huomioon. Ihminen, joka on kasvanut haja-asutetussa ympäristössä, voi kokea tiiviin kaupunkiasumisen

haasteena. Hän voi myös tuntea sopeutumisen vaikeana tai päinvastoin. Ihmisen voi olla vaikeaa tuntea paikan henkeä, jos hän esimerkiksi joutuu asumaan paikassa, jota hän ei koe miellyttäväksi. Tästä voi usein seurata myös välinpitämättömyyttä asuinalueita kohtaan. (Norberg-Schulz 1979, 30-35)

Eri ihmiset voivat kokea saman paikan eri tavalla ja kokemukset paikasta voivat muuttua ajan myötä. Kokemukseen vaikuttavat eri asiat, kuten esimerkiksi henkilön omat tunteet menneisyydestä, paikan sijainti, sosiaalinen ympäristö sekä paikan henki. (DeMiglio & Williams 2008, 15-17)

Paikan kokeminen voi myös muodostaa hyvin ristiriitaisia tunteita. Ihmisillä on koteja, joissa rentoudutaan ja joissa koetaan yhtenäisyyden tunnetta, mutta jotka sijaitsevat stressaavassa, tiheästi asutussa kaupunginosassa. Ympäristö vaikuttaa paikkatunteeseen ja sen voi kokea esimerkiksi kaduilla, julkisilla paikoilla ja kaupungeissa. Nämä kaikki vaikuttavat meidän hyvinvointiin sekä siihen, miten kuvailemme ja arvostamme paikkaa. (Adams & Greenwood & Thomashow & Russ 2016)

Erilaiset näkymät vaikuttavat siihen, miten ihminen käsittää tilaa. Näköaisti on pääsääntöisesti se, jolla paikkaa koetaan, mutta haju-, maku-, tunto- ja lämpöaistit laajentavat paikan kokemusta. Myös äänet vaikuttavat vahvasti paikkakokemukseen. Äänet luovat mielikuvia ja niiden avulla voidaan hahmottaa esimerkiksi etäisyyksiä. Paikasta tulee todellinen, kun se koetaan kaikkia aisteja käyttäen. (Gehl 2018, 33-38, 47-48)

Kaupungit ovat paikkoja, jotka ovat muodostuneet ekologisista yhteyksistä sekä historiallisista tapahtumista. Niissä yhdistyvät ihmisten perustamat rakennukset, infrastruktuuri sekä viheralueet. Jokaisella kaupungilla on oma erottuva asukaskunta, kulttuuri, historia, luonto ja ympäristö.

Jos paikkatuntemusta halutaan ylläpitää tai sitä halutaan korostaa, voidaan tehdä seuraavia asioita:

- Olemassa olevien luonto- ja kulttuuriperintöjen suojeleminen ja säilyttäminen.
- Historiallisten tapahtumien sekä nykyisten sosiaalisten ja ekologisten tapahtumien suunnitteleminen näkyvämmäksi.
- Kaupunkien yhdistäminen ympärillä olevaan luontoon.

- Paikkatuntemuksen syventäminen lisäämällä alueelle taidetta ja kulttuurisia käytäntöjä. (Newman & Jennings 2008, 146)

Kuvassa 11. on paikkatuntemusta kuvaava ympyrä, jossa on ympäristöön liittyviä havaintoja ja aistittavia tuntemuksia.

Kuva 11. Paikkatuntemusta kuvaava ympyrä. (Oregon Planning Institute 2011)

5 Suunnitelman teemat

Suunnitelman alussa nimesin kuusi eri teemaa, jotka olivat mielestäni tärkeimmät elementit alueen suunnittelulle. Teemat olivat:

1. Alueen identiteetin vahvistaminen
2. Kestävä maisema
3. Elämyksellisyys
4. Liikkuminen ja oleskelu

5. Turvallisuus ja esteettömyys

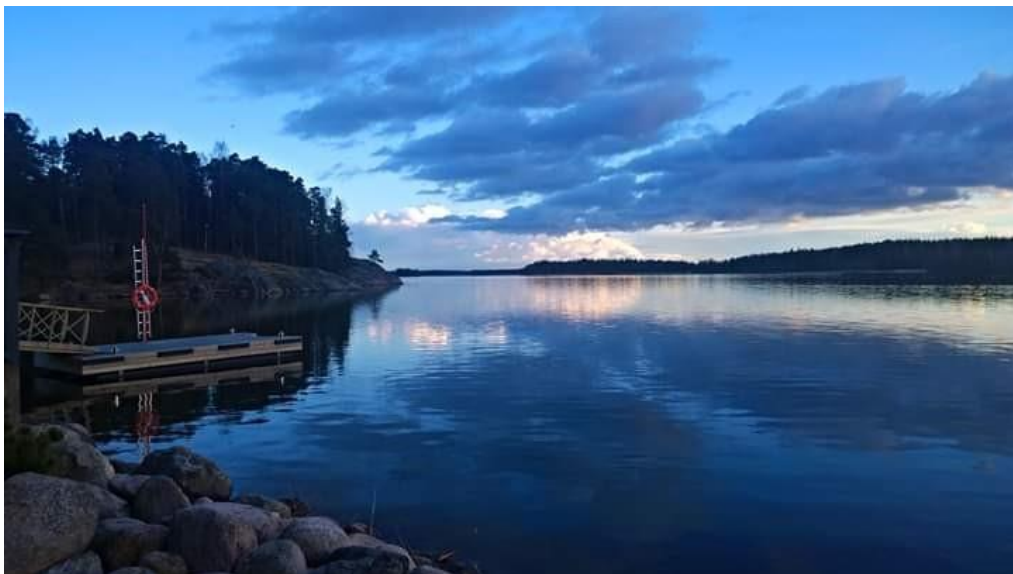
6. Esteettisyys ja kasvillisuus

Nämä teemat myös auttavat ymmärtämään suunnitelmaa ja sitä, miksi tiettyihin ratkaisuihin on päädytty.

5.1 Alueen identiteetin vahvistaminen

Kun halutaan vahvistaa alueen identiteettiä, täytyy alueeseen perehtyä kunnolla, tuntea sen historia ja tietää millainen paikkatuntemus siellä on. Jos haluaa tuntea alueen hengen, tulee paikkaan samaistua. Samaistumisella tarkoitetaan, että paikan kanssa ystäväytytään. Ilmasto ja muut olosuhteet, joiden rinnalla elämme, kuuluvat paikan identiteettiin ja ominaislaatuun. Paikka, johon samaistumme, pitää sisällään asioita joita olemme oppineet lapsuudessamme. Jos kokee uudet paikat tuttuina, ne yleensä muistuttavat meitä lapsuudesta. Näin ollen paikka on yhteydessä tämän tietyn ihmisen persoonaan. (Norberg-Schulz 1979, 27-30)

Kun tarkastellaan suunnittelualueen historiaa, on siihen vahvasti kuulunut meri ja sen tuomat antimet. Tätä halutaan tuoda vahvasti suunnittelussa esiin, koska toiveena on, että Kaitaanlaaksosta olisi yhteys myös Espoon rantaraitille. Espoon rantaraitti on reitti, joka pitää sisällään kävelyreittejä, pyöräilyreittejä sekä luontopolkuja. Se myös kulkee suurimmaksi osaksi meren ääressä, josta voi löytää upeita näkymiä ja maisemia (kuva 12.). Siksi mielestäni on tärkeää tuoda myös meri aiheena esiin suunnitelmassa. Se yhdistää ihmiset, joilla on vahva historia Kaitaalta, ja säilyttää tunteen paikan hengestä. Se myös luo merellisen tunteen uusille asukkaille, jotka muuttavat muualta alueelle.

Kuva 12. Espoon rantaraitin upea merellinen näkymä, kesältä 2018.

Merellisyyden lisäksi alueella on ollut pitkään myös luontoa ympärillä. Mielestäni puistossa tulee säilyttää siellä sijaitsevaa luontoa ja metsää, jotka saavat elää ja kehittyä rauhassa, ja jonne ihmiset voivat mennä paetakseen kaupungin kiireitä ja uudisrakentamisesta aiheutuvaa stressiä.

Kaitaan alueella on myös vahva viljelyhistoria. Tällä hetkellä alueella on viljelypalstoja 40 kappaletta. Espoon kaupungin mukaan palstat ovat hyvin kysytyjä ja niitä toivottaisiinkin lisää. Tämä on mielestäni hyvin tärkeää puiston kehittämisen kannalta. Alueella on siis jo viljelyä nykyisellään, ja se on koettu hyväksi ja mieluisaksi. Paikan henkeä ajatellen on hyvä säilyttää jo olemassa olevat palstat ja lisätä niitä, jotta uudet asukkaat pääsisivät myös toimintaan mukaan. Näin vahvistetaan alueen yhteishenkeä, ja autetaan uusien ja nykyisten asukkaiden tutustumista toisiinsa. Tällaiset toimenpiteet voivat myös auttaa uusia asukkaita juurtumaan alueeseen ja kokemaan Kaitaanlaakson hengen.

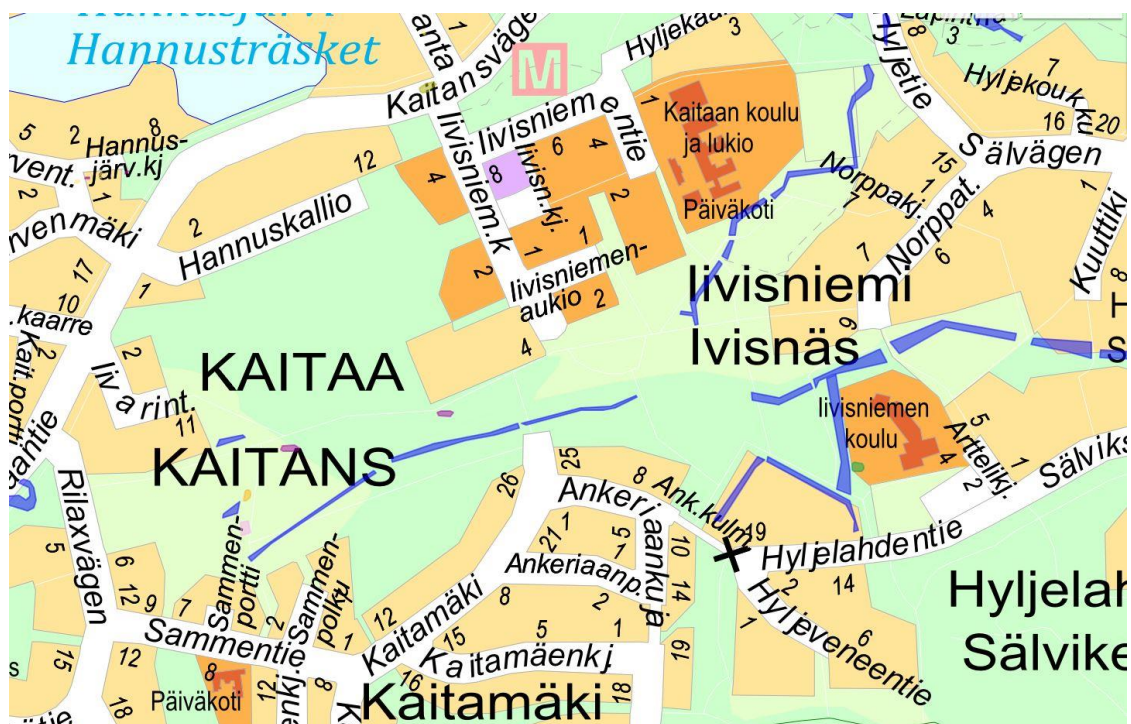
5.2 Kestävä maisema

On tärkeää suunnitella puisto niin, että se tukee kestävästä maisemaa ja luontoa. Puiston tulee olla pitkäikäinen ja suunnittelussa tulee huomioida sen tulevaisuus. Tällainen suunnittelu tukee ekosysteemipalveluita sekä ihmisten hyvinvointia ja sillä voidaan pyrkiä pienentämään alueen hiilijalanjälkeä.

Kaupungin viheralueet tarjoavat niiden ympärillä asuville ihmisille mahdollisuuksia tutustua, kokea ja olla kosketuksissa luonnon kanssa. Luonto on tärkeä elementti ihmiselle ja se tuo paljon terveydellisiä hyötyjä. On tutkittu, että seuraavilla asioilla on positiivinen vaikutus ihmisen hyvinvointiin: osallistuminen aktiivisiin ulkoharrastuksiin, kuten esimerkiksi urheilullisiin aktiviteetteihin ja tapahtumiin, puutarhan hoitoon sekä ympäristönsuojeluun. Ihminen myös hyötyy luonnossa olemisesta varsinkin, jos siihen saa kosketuksen normaalissa arjessa, kuten esimerkiksi pyöräilyn tai kävelemisen yhteydessä. Todettiin myös, että terveydellistä hyötyä tuli pelkästään luonnon katselemisesta tai näkymästä viheralueelle. (Niemelä & Breuste & Guntenspergen 2011, 263-264)

Kun pyritään toteuttamaan kestäväää maisemaa, täytyy myös alueen vieraslajikasvit ottaa huomioon. Vieraslajikasvit määritellään lajeiksi, jotka ovat levinneet uusille alueille, joko tarkoituksella tai tahattomasti, ihmisten vaikutuksesta. Vieraslajit eivät yleensä menesty uudessa elinympäristössään, mutta otollisissa olosuhteissa ne voivat alkaa menestyä hyvin, jolloin niistä tulee uhka esim. alkuperäislajeille, nykyisille ekosysteemeille, viljelykasveille sekä metsätaloudelle. Siten vieraslajit ovat suuri uhka luonnon monimuotoisuudelle. Jos vieraslajit pääsevät leviämään, voivat ne vaikuttaa negatiivisesti ekosysteemien rakenteisiin ja toimintoihin. Vieraslajit vaikuttavat myös talouteen ja terveyteen. Esimerkiksi vuosittain maailmalla käytetään monia miljardeja euroja vieraslajien torjuntaan, sekä haittojen ja vahinkojen korjaamiseen. Parasta olisikin, että vieraslajiongelmaan puututaan ajoissa ennaltaehkäisemällä vieraslajien tulo ja leviäminen. Varovaisuuden on katsottu olevan hyvä lähestymistapa vieraslajien kanssa. (Niemi-Lahja 2012, 11-13)

Kaitaanlaaksossa on havaittu seuraavia vieraslajikasveja: jättipalsami (*Impatiens glandulifera*), rikkapalsami (*Impatiens parviflora*), raunioyrttilaji (*Symphytum*) ja ruttojuurilaji (*Petasites*). Näitä on syytä pitää silmällä sekä mahdollisuuksien mukaan torjua. Erityisesti jättipalsami on levinnyt laajoille alueille ja sen torjumiseksi on järjestetty jo erilaisia talkoita, joihin vapaaehtoiset ovat saaneet osallistua. Kuva 13. kartassa jättipalsami on merkitty tummansinisellä ja ruttojuurilaji on merkitty tummalla violetin värillä. Raunioyrttilaji on merkitty oranssilla ja rikkapalsami vaalean violetin värillä. (Espoon karttapalvelu 2019)

Kuva 13. Vieraskasvilajikartta Kaitaalta. (Espoon karttapalvelu 2019)

Kun halutaan pienentää alueen hiilijalanjälkeä, on olemassa monia asioita, joita voidaan tehdä. Voidaan esimerkiksi vähentää yksityisautoilua, koska se aiheuttaa noin 15 % ihmisen hiilijalanjäljestä Suomessa. (Ilmasto-opas, 2019) Siksi kannattaa suosia joukkoliikennettä, pyöräilyä sekä kävelyä. Kaitaalle onkin tulossa metro, mikä täytyy huomioida puiston kulkuyhteyksien suunnittelussa. On myös tärkeää, että suunnittelussa huomioidaan tuleva pyöräilyväylä sekä hyvät kävelymahdollisuudet puiston läpikululle.

Puiston hiilijalanjälkeen voidaan vaikuttaa myös sen rakentamisvaiheessa. On hyvä säilyttää paljon jo olemassa olevaa kasvillisuutta ja rakenteita. Rakennettaessa jotain uutta, kannattaa kaivuutöistä tulevaa maa-ainesta ja maaperää hyödyntää paikan päällä uudestaan. Pelkän maa-aineksen käsittely ja siirtäminen aiheuttaa mm. seuraavia ympäristövaikutuksia: kustannuksia, pölyä, melua, tärinää, CO₂-päästöjä, polttoainekulutusta sekä teiden ruuhkautumista, kulumista ja likaantumista. Pääkaupunkiseudulla ollaankin jo päätetty, että maaperän ja maa-aineksien hyödyntäminen rakentamispaikalla on ensisijainen menettelytapa. Jos alueelta kaivettavaa maa-ainesta ei voida hyödyntää rakennusmaalla, voidaan se kuljettaa jatkokäsittelyä varten työmaalta pois. Kaivuumaat voidaan viedä lähimpään välivarastoon, jossa sitä voidaan jalostaa esim. kasvualustaksi, ja sitä voidaan käyttää uudestaan toisessa kohteessa. (Suominen 2013, 5, 9-11, 18-19, 28)

5.3 Elämyksellisyys

On tärkeää, että suunniteltu puisto houkuttelee ihmisiä ilmaisemaan itseään, liikkumaan ja leikkimään. Tämä täytyy huomioida, kun halutaan luoda terveellistä ja elävää kaupunkiympäristöä. Puiston olisi hyvä edistää terveyttä, niin fyysisesti kuin psyykkisestikin. (Gehl 2018, 158-159)

Lapsilla on vilkas mielikuvitus ja he pystyvätkin leikkimään missä vain. Silti on myös hyvä olla leikkipaikkoja, joissa lapset voivat vapaasti leikkiä omien vaihtelevien mielialojensa ja sääntöjensä mukaan, ilman vanhempien ohjausta. Lapsen tarkkaavaisuus kehittyy, kun hän saa mahdollisuuden purkaa ylimääräistä energiaa, juoksemalla ja leikkimällä. Lapsilla on myös oikeus pitää hauskaa (kuva 14.). Lasten sosiaaliset taidot saavat kallisarvoista kehitystä leikkipaikoilla. Kyky yhdessä olemiseen ja toisten lasten lähestymiseen ovat tärkeitä opittavia asioita. Hyvät sosiaaliset taidot auttavat myös lapsia aikuisiässä normaaleissa arkisissa asioissa, kuten esimerkiksi ystävyys- ja parisuhteiden luomisessa. Leikkipaikka voi

myös lisätä yhteisöllisyyden tunnetta. Mikä on hyvä perusta, jos lapsi on uusi alueella tai halutaan luoda hyvää naapurustoilmapiiriä. (Junttila 2009, 7-8)

Hyvin suunniteltu leikkipaikka auttaa lapsia kehittämään heidän motorisia kykyjään sekä tarjoaa mahdollisuuden koetella rajojaan turvallisella tavalla. Leikkialueella saadut kolhut voivat myöhemmin auttaa lasta välttämään onnettomuudet oikeasti vaarallisissa tilanteissa aikuisena tai myöhemmässä vaiheessa lapsuusikää. On myös tärkeää, että lapset saavat paljon uusia kokemuksia suunnitellulla alueella. Tämä myös vahvistaa paikan tuntemusta ja luo tietyn hengen paikalle. Se mitä lapsi kokee lapsuudessaan, vaikuttaa suuresti hänen tulevaisuuteensa, niin hänen elämässään yleisesti, kuin tuntemuksessaan alueeseen.

Kuva 14. Leikkivä lapsi leikkimässä, oppimassa ja pitämässä hauskaa.

Kaupungeissa elävien ikääntyvien ihmisten määrä on kasvussa. Tämä tarkoittaa, että he ovat suuri käyttäjäryhmä myös Kaitaanlaaksossa. Heidän tarpeensa tulee huomioida erityisesti kävelyolosuhteissa sekä esteettömyydessä. Suunnitellun puiston tulee houkutella myös iäkkäitä ihmisiä esimerkiksi fyysiseen aktiivisuuteen, pitkille kävelylenkeille, pyöräilemään, sauvakävelemään ja tapaamaan muita ihmisiä. Iäkkäille ihmisille tulee myös suunnittelussa varata istumapaikkoja, koska kaikki eivät ole fyysisesti niin hyvässä kunnossa, että he pystyisivät urheilemaan. Kaikki nämä tukevat iäkkäiden ihmisten niin fyysistä kuin psyykkistä kuntoa. Samalla myös tämä ikäryhmä pääsee kokemaan puiston ja luomaan yhteyden siihen. (Gehl 2018, 158-159)

Työssäkäyvien ihmisten elämä voi olla hyvin stressaavaa, joten vapaa-aika on heille tärkeää. Vapaa-ajan määrä on myös lisääntynyt ja sitä arvostetaan paljon. Ihmiset haluavat vapaa-ajallaan kokea enemmän elämyksellisiä asioita, ja siksi on tärkeää suunnitella puistot sen mukaan. Puistoissa ja kaupungeissa halutaan yhä useammin esimerkiksi leikkiä, tanssia, laulaa, soittaa musiikkia, harrastaa liikuntaa ja urheilla. Erilaisten tapahtumien kuten festivaalien, kulttuuritapahtumien, katujuhlien ja urheilutapahtumien määrä on tasaisesti kasvanut, kuten myös näiden kävijä-/osallistujamäärät. Asukkailla on yhä enemmän aikaa ja energiaa yhteiseen luovaan tekemiseen. (Gehl 2018, 158-159)

Mielestäni on tärkeää, että puisto toimii myös paikkana, jossa voidaan järjestää erilaisia tapahtumia, tuoda kaikki ikäluokat yhteen ja luoda miellyttävä ilmapiiri alueen asukkaille.

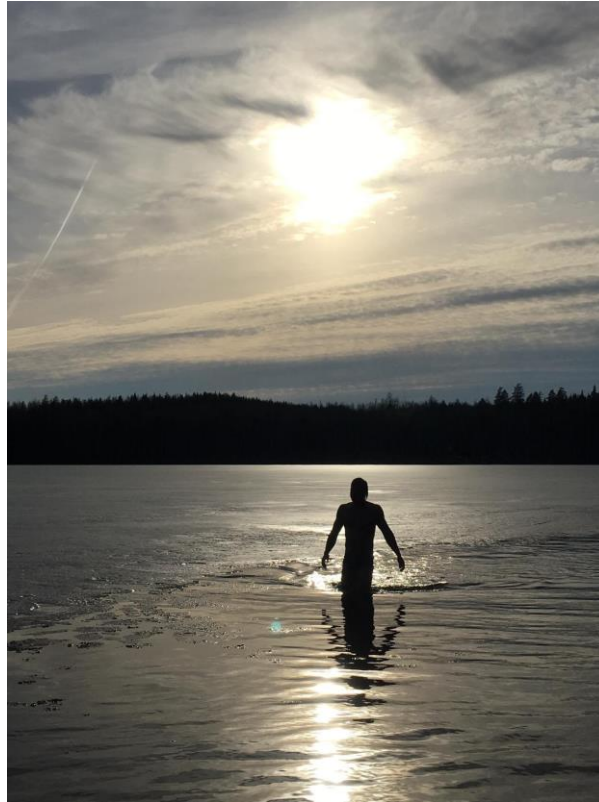
5.4 Liikkuminen ja oleskelu

Mahdollisuus liikuntaan on määrätty liikuntalaissa ja sen tulisi olla osa jokaisen kansalaisen peruspalveluja. Asukkaiden tärkeimpiä liikuntapaikkoja ovat alueen lähiulkoilupaidat. Liikuntapaikan tulisi olla lähellä, viihtyisä ja turvallinen. Jos ihmisen ympäristö kannustaa arkiliikkumiseen ja fyysisiin harrastuksiin, auttaa se häntä tekemään liikunnallisesti aktiivisia valintoja hänen arkielämässä. Suomessa ulkoilmaliikunnasta onkin tullut hyvinvoinnillisesti tärkeää. Kun asukkaille tarjotaan mahdollisuus lähiulkoiluun, voidaan sillä saavuttaa suuret kansanterveydelliset hyödyt. (Rautiainen 2003, 8-9)

Tänä päivänä moni ihminen työskentelee istumatyössä, autoilee ja on korvannut hyötyliikunnan kuten portaiden käytön rullaportailta ja hisseillä. Ihmisten vapaa-ajasta vie paljon aikaa myös erilaisten ruutujen katselu istuen tai maaten. Nykyihmisen arjesta puuttuu luonteva tilaisuus kehon ja energian käyttöön. Liikunta, jota tulisi suorittaa omasta tahdosta, vaatii aikaa, tahdonvoimaa ja päättäväisyyttä. Tämän lisäksi liikuntavälineet ja -harrastukset voivat olla kalliita. Vaikka moni ihminen on edelleen aktiivinen edellä mainituista haasteista huolimatta, on olemassa myös ihmisiä joilla ei ole rahaa, aikaa tai voimia tehdä niin. (Gehl 2018, 111-113)

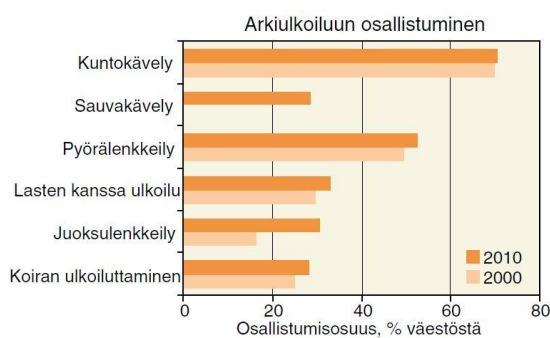
On siis ehdottoman tärkeää, että suunnitellaan puistoja, jotka tarjoavat ihmisille ilmaisia, eritasoisia sekä arkiliikuntaa tukevia ratkaisuja. Kun ihmisillä on käytettävissä laadukkaasti suunniteltuja pyöräily- sekä kävelyreittejä, rohkaisee se heitä käyttämään niitä arjessa, ja kynnys arkiliikuntaan madaltuu.

Suomessa on edelleen paljon luontoa, jossa liikkuu, ja siksi on hyvin tärkeää säilyttää tämä luonto ja mahdollistaa myös liikkuminen siellä. Suosituimpia ulkoharrastuksia Suomessa ovat kävely, uinti luonnon vesissä, mökkeily, marjastus, pyöräily, kalastus, veneily, hiihto ja sienestys (kuva 15.). Suunnittelussa on siis hyvä huomioida, että ulkoilma-aktiviteetteja olisi tarjolla vuoden ympäri. (Rautiainen 2003, 11-12)

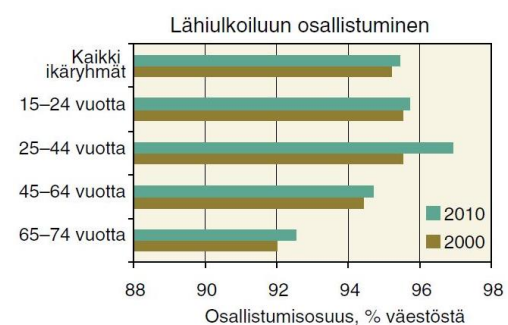

Kuva 15. Uinti luonnon vesissä on Suomessa suosittu ulkoharrastus. Kuva otettu huhtikuussa 2019.

Metsäntutkimuslaitoksen teettämässä tutkimuksessa mitattiin lähes 9 000 suomalaisen ulkoharrastamista. Tutkimus on tehty ensimmäistä kertaa vuosina 1998-2000 ja toisen kerran 2009-2010. Taulukoissa 1., 2., 3. ja 4. muutama tulos tutkimuksesta. Suosituimmat arkiulkoilun muodot olivat kuntokävely ja pyörälenkkeily. Kymmenessä vuodessa oli suosioon myös noussut uusi harrastuslaji, sauvakävely. Tutkimukseen oli osallistunut monen ikäisiä ihmisiä, mutta eniten vastanneita oli ikäluokasta 25-44. (Sievänen & Neuvonen 2010)

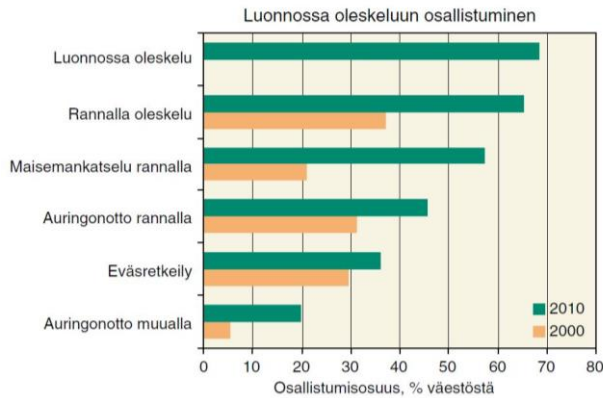

Taulukko 1. Arkiulkoiluun osallistuminen

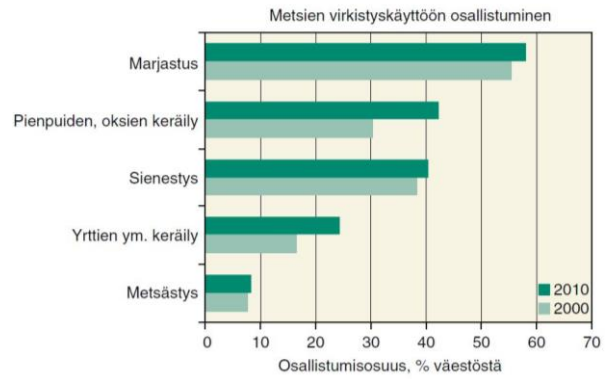

Taulukko 2. Lähiulkoiluun osallistuminen

Luonnossa tehtävät asiat olivat vuonna 2010 suositumpia kuin vuonna 2000. Ihmiset viihtyivät esimerkiksi luonnossa ja rannalla enemmän kuin kymmenen vuotta aikaisemmin. Mielenkiintoista oli myös se, että rannalla katseltiin enemmän maisemia kuin otettiin aurinkoa. Metsissä taas marjastettiin eniten. Myös pienpuiden ja oksien keräily sekä sienestys olivat suosiossa. (Sievänen & Neuvonen 2010)

Taulukko 3. Luonnossa oleskeluun osallistuminen

Taulukko 4. Metsien virkistyskäyttöön osallistuminen

Suunnittelussa on myös hyvä huomioida ihmisten kanssa ulkoilevat eläimet kuten koirat. Kaitaanlaaksossa on koira-aitaus, ja mielestäni se on tärkeää säilyttää. Aitauksen tulisi olla viihtyisä, turvallinen ja mukava sekä koiranulkoiluttajille että koirille. Kun kaupungit tiivistyvät, koirille jää vähemmän viheralueita missä temmeltää. Silloin on hyvä olla paikka olemassa, jossa myös he pääsevät purkamaan energiaansa ja liikkumaan vapaammin.

Puiston tärkeimpiä toimintoja on oleskelu. Oleskelu tarkoittaa sitä, että alueella on esimerkiksi penkkejä joissa voi istua ja levähtää, syödä ja juoda, tarkkailla ympäristöä tai jutella toisten ihmisten kanssa. Oleskella voi myös seisaaltaan, mutta sitä ei jaksa yhtä kauan, kuin esimerkiksi penkillä tai maassa istuen. Penkki on siitä hyvä, että siinä voi istua melkein milloin vain, kun taas maa saattaa olla märkä tai hyvin kylmä. Penkin voi aina pyyhkiä, kun taas maata ei. Erilaiset tilanteet myös luovat erilaiset tarpeet. Ihminen pysähtyy yleensä lyhyeksi ajaksi täysin spontaanisti, jos ympärillä hetkellisesti tapahtuu jotain mielenkiintoista, esimerkiksi jos hän tapaa sattumalta ystävän tai jää kuuntelemaan musiikkia. Kun taas suunniteltu, pidemmän ajan pysähtyminen, esimerkiksi jonkun toisen ihmisen odottelu, vaikuttaa yleensä siihen, että etsitään paikka jossa oleskella hetki. Tällaiseksi paikaksi valikoituu yleensä penkki. (Gehl 2018, 134-137) Siksi on tärkeää huomioida suunnittelussa, että puistosta löytyy myös oleskeluun tarkoitettuja paikkoja.

5.5 Turvallisuus ja esteettömyys

Kun suunnitellaan liikkumista puistossa, on siinä otettava huomioon alueen turvallisuus ja esteettömyys. Esimerkiksi turvallisuuden kannalta valaistus on tärkeä osa puistoa. Kulkuväylien ylittäminen hyvin suunnitellussa risteyksessä, kuten pyöräilyväylän ja jalkakäytävän risteys, tulee olla turvallinen. Esteettömyyden kannalta tulee taas suunnittelussa huomioida esimerkiksi pääsy rattaiden kanssa lasten leikkipaikalle. Myös kulkuväylät tulee suunnitella oikean levyisiksi liikkumismuodon mukaan.

On tutkittu, että valaistuksella on suuri merkitys turvallisuuden tunteeseen sekä alueen viihtyvyyteen (kuva 16.). Turvallisuuteen vaikuttivat eniten funktionaalinen valaistus eli valaistus, joka mahdollistaa näkemisen. Se mitä ihmiset halusivat eniten nähdä, ja jotka he kokivat tärkeimmiksi valaistuksen kohteiksi, olivat kulkuväylät, vastaantulijat ja kulkuväylien ympäristöt. Turvallisuuden tunteeseen vaikuttivat myös esteettinen valaistus, kuten valaistut puut ja pensaat sekä valon värin miellyttävyys. Tutkimuksessa todettiin myös, että valaistuksen toivottiin olevan tasaista eikä liian kirkasta. (Nikunen & Koskela & Schakir 2013, 91-92)

Kuva 16. Kuvassa istuinryhmä Malmöstä, jossa valaistukseen on kiinnitetty erityisen paljon huomioita. Ympärillä olevat puut ovat valaistuja, istuinryhmällä on oma valaistus sekä ympäristö on valaistu.

Hyvin hoidettu puisto tai viheralue voi lisätä ihmisten turvallisuuden tunnetta. Hyvin hoidetuksi alueeksi koettiin viheralue, jossa on nurmialuetta ja suuria puita ja vain vähän aluskasvillisuutta kuten pensaita. On tutkittu, että tällaisissa viherympäristöissä ihminen kokee itsensä vähemmän uhatuksi, koska ympärillä on vähemmän paikkoja mihin piiloutua. Hyvin hoidettu puisto tai viheralue viestii myös, että alueella on kyky ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta. (Nikunen & Koskela & Schakir 2013, 19)

5.6 Esteettisyys ja kasvillisuus

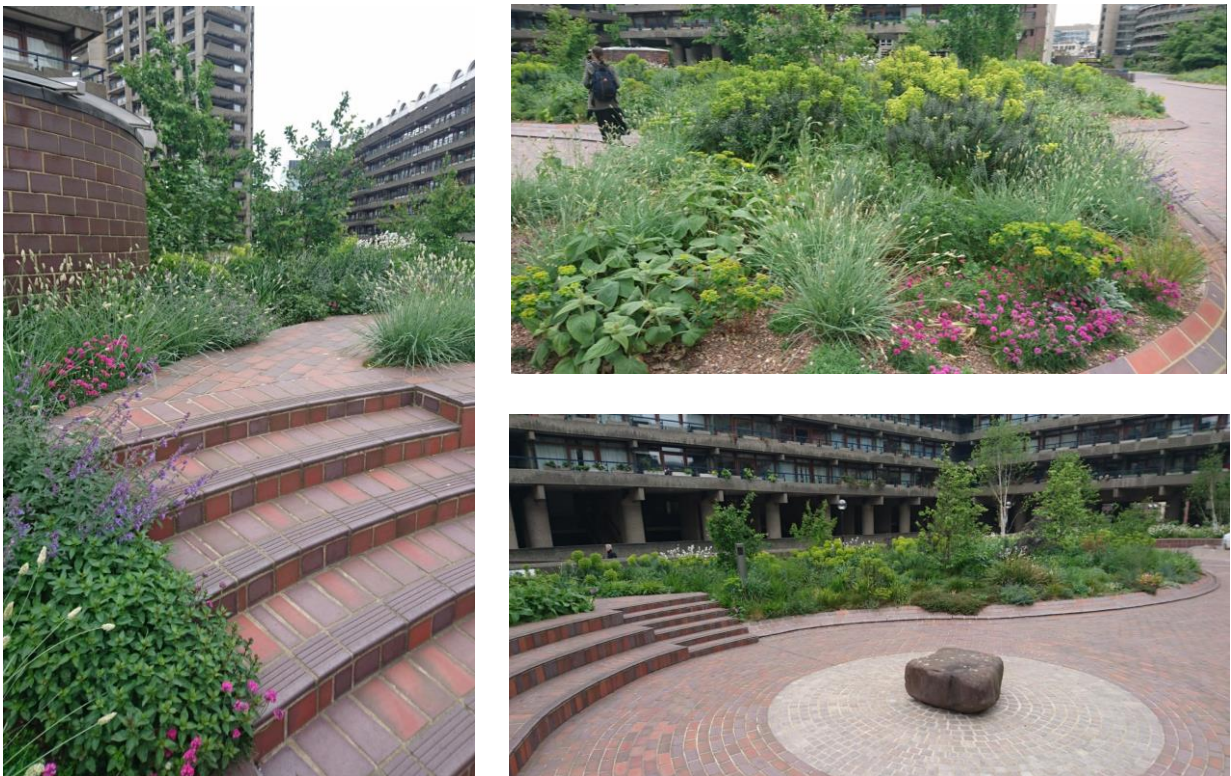
Kun suunnitellaan puistoa, ei saa unohtaa viheralueen kauneusarvoja. Puistosta tulisi löytyä erilaisia näkymiä ja tiloja. Kun alue jaetaan erityyppisiin toiminnallisiin alueisiin, saadaan puistosta käytännöllinen ja houkutteleva, jossa moni ihmisryhmä viihtyy. Suunnittelussa on tärkeää huomioida pintojen materiaalit, värit ja kasvillisuus. On hyvä jaotella esimerkiksi urheilu, leikki, virkistys ja seurustelu omille alueilleen. Suunnitellulla alueella tulisi myös olla erilaisia katseenvangitsijoita, jotka saavat puiston kävijät pysähtymään hetkeksi. Tällaisia katseenvangitsijoita voi luoda esimerkiksi erilaisilla rakenteilla, valaistuksella, veden ja kivien avulla sekä kasvillisuudella. Eri elementtien välille tulee kuitenkin löytyä tasapaino, ne eivät saa olla liian huomiota herättäviä, eikä niitä saa olla liikaa. (Virkkunen 2006, 32-33)

Kun halutaan säilyttää ja parantaa luonnon biodiversiteettiä täytyisi suunnitella ainutlaatuinen, kerroksellinen kasvillisuus. Biodiversiteetillä tarkoitetaan monimuotoisuutta eli sitä, että kasvillisuus on monilajista, ja että jokainen kasvilaji ylläpitää ja edesauttaa ekosysteemipalveluja omalla tavallaan. Ekosysteemipalvelut ovat luonnon toimintoja, jotka vaikuttavat kaikkeen elämään planeetallamme ja on elintärkeä ihmisille, kasveille, hyönteisille ja eläimille. Ekosysteemipalveluja voidaan edesauttaa suunnittelemalla enemmän viheralueita ja käyttämällä monipuolisesti erilaisia kasveja. (Newman & Jennings 2008, 64-70)

Suunnitellut viheralueet tulisi olla dynaamisia, eli jatkuvasti muuttuvia. Tällä tarkoitetaan, esimerkiksi sitä että, suunnitellusta kasvialueesta olisi ihmisille, hyönteisille ja eläimille hyötyä koko vuoden ympäri. Esimerkiksi koko kevät-, kesä- ja syyskauden kukkiva perenna-alue tarjoaa ravintoa hyönteisille, ja talveksi kasvien muodostamat siemenet tarjoavat ravintoa esimerkiksi linnuille. Dynaamisessa istutuksessa kaikkien kasvien annetaan myös muuttua ohjatusti. Ne saavat kasvaa sekaisin istutusalueella kuitenkin niin, että sinne valitut kasvit pärjäävät ja jaksavat kasvaa. Dynaaminen istutus on yleensä hyvin runsas ja rehevä,

ja sitä on myös mielenkiintoista katsella. Istutuksen ulkonäkö myös vaihtelee kasvukauden aikana eli se ei näytä koko ajan samalta vaan on jatkuvassa muutoksessa. Dynaamisesta istutuksesta tulee siis elävä taideteos ja näkymä, joka voi toimia katseenvangitsijana. Kasvien avulla voidaan myös torjua melua ja niitä voidaan käyttää hulevesien imeyttämiseen. (Oudolf & Kingsbury 2013, 25-29)

Kuvista 17. voi nähdä, miltä dynaaminen istutus voi näyttää. Kuva on otettu toukokuussa 2017 Lontoosta, ”The Barbican”-nimisestä asuinalueen sisäpihasta. Dynaamisen istutusalueen on suunnitellut Nigel Dunnett ja Taina Suonio.

Kuva 17. Dynaaminen istutus, The Barbican, Lontoo

Kasvit, jotka ovat parhaiten sopeutuneet Suomen vaatimaan kasvukauteen, ovat kotimaiset luonnonkasvit. Kukkivia luonnonkasveja tavataan paljon niityillä, ja niitty onkin hyvin helppo perustaa ja hoitaa. Tämän vuoksi niittykasvillisuus sopisi hyvin suurelle Kaitaanlaakson puistoalueelle. Niittykasvit hyötyvät lyhyestä kesästä, koska ne eivät tarvitse niin paljon valoa, ja myös kylmä kevät sekä takatalvi tekevät hyvää siementen kehittymiselle ja itämiselle. Niitty on osa luonnonmukaista rakentamista, ja se toimii samalla sekä katseenvangitsijana että ekosysteemipalveluna eri hyönteisille. (Virolainen & Tuominen & Laurén 2003, 7-8)

6 Kehityssuunnitelma

6.1 Suunnitelman lähtökohdat

Alueeseen perehtymisen jälkeen päätin ottaa suunnitelmalleni valtameri-teeman. Koska alueella on jo valmiiksi paljon meriaiheisia paikan nimiä ja teemoja, oli mielestäni luontevaa jatkaa samalla teemalla. Lisäksi meri kuuluu Kaitaanlaakson paikan henkeen. Päätin nimetä puistoni Meritähtipuistoksi teeman mukaisesti, ja koska puisto muistuttaa ulkomuodoltaan hieman tähteä. Suunnitteluideologiani perustuu myös siihen, että puiston tulisi olla paikka, jossa asukkaat voivat oleskella, viihtyä, rentoutua ja paeta arjen kiireitä sekä uudisrakentamisen tuomaa stressiä. Ihmisillä on tapana lähteä rentoutumislomalle ulkomaille lämpimään rantakohteeseen, joka sijaitsee valtameren valkoisten hiekkarantojen lomassa. Tällä tavalla haluan yhdistää loman tuoman eksotiikan ja merellisen teeman Kaitaanlaakson puistossa.

Suunnitelman luomisessa olen käyttänyt AutoCad 2016, M-Color Preview, Adobe Photoshop CS6, Adobe InDesign CS6 sekä Sketch up 2018 -ohjelmia. Kuvassa 18. on itse suunnitelma ja kuvassa 19 suunnitelman merkinnät.

Kuva 18. Meritähtipuiston kehityssuunnitelma

Merkinnät

	Suunnitelmanraja		Maanpeiteperenna		Viljelypalstojen raja
	Hiekka		Perenna		Ulkoilutie/Kuntoilurata
	Kivituhka		Istutettava niitty		Poikkileikkausraja
	Turvasora		Uudet viljelypalstat		Suojatie
	Turvaalusta		Kosteikko istutukset		Valaisin
	Lehtipensas, korkea		Jalankulku-tie		Penkki
	Lehtipensas, matala		Polkupyörä-tie		Pöytä ja penkki ryhmä
					Kuntoportaat
					Huussi
					Viljelylaatikko
					Pilaritervaleppä
					Istutettava havupuu
					Istutettava lehtipuu
					Pergola

Kuva 19. Meritähti puiston merkinnät

Olen myös tehnyt puistosta erikseen esittelytekstin, joka johdattaa tulevat ja nykyiset asukkaat uuden puiston läpi, ja kertoo lyhyesti mitä toimintoja ja minkä nimisiä alueita sekä paikkoja puistossa on. Tässä esittely:

Tervetuloa Meritähti puistoon!

Istahda hetkeksi suuren Meritähti-kukkaistutuksen ääreen ja nauti rantaloman tunnelmasta.

Istutuksen heinät huojuvat tuulessa ja kukat houkuttelevat hyönteisiä ja lintuja. Puiston pohjoisosassa kulkee Merihevosraitti, kevyenliikenteenväylä, joka yhdistää puiston itä- ja

länsipuoliset alueet. Rantaraitille pääset puistosta Kaitaanpolkua pitkin. Puiston

beachvolley-kentällä peli käy kuumana ja Atollit-leikkipuistossa voit antaa mielikuvituksen lentää muinaisten aarresaarien salaisuuksiin ja merirosvojen huutoihin

lasten leikkien ja liikunnan lomassa.

Kun jatkat matkaasi atolleilta eteenpäin kohti itää, tulet pian Rantakukkaniityille. Täällä voit viettää rauhallisen piknikin aaltoilevien niittykukkien ja luonnon monimuotoisuuden

keskellä. Kukinta vaihtuu kesän mittaan kevätesikoiden keltaisesta ahdekaunokkien

lilanpunaiseen, eivätkä kylvetyt niittykukat vaadi hoidokseen kuin niittämisen kerran

kesässä. Viereisen metsän takaa kuuluu haukkua: koirat nauttivat vapaudesta ja toistensa seurasta uudistetun koira-aitauksen, Rantalaitumen kuusien, haapojen ja leppien varjossa.

Uskaltaudu metsään. Vanhojen haapojen ja kuusien rungoilla viihtyy liito-orava, mutta sitä et varmaan ehdi nähdä, kun juokset metsään raivattuja kapeita polkuja pitkin. Täällä luonto on alkuperäistä ja aitoa. Polut ovat kapeita ja epätasaisia. Metsänpohjan raivaamisesta jääneet risut on kerätty kasoihin suojaksi metsän eläimille. Runsaslumisena talvena pääset etenemään täällä lumikengillä.

Keväisessä metsässä kuuluu linnunlaulua ja puron solinaa. Pysähdy kuuntelemaan, ja ihaile ojanpenkereiden rentukoita ja kaisloja. Myöhemmin kesällä täällä kukkivat ranta-alpit, kurjenmiekat ja rantakukat. Varjoisissa paikoissa ojen hulevedet kulkevat läpi kortteiden ja saniaisten. Kesällä järjestettäviin jättipalsamin ja muiden vieraslajien kitkentätalkoisiin voit sinäkin osallistua.

Jatka juoksuasi, tai kävele rauhassa, nauttien ympäröivästä vihreydestä. Puiston länsiosassa maiseman muodostavat palstaviljelmät, ehkä sinullakin on jonakin kesänä oma vihannesmaa. Nyt voit osallistua viljelyyn Riutan yhteisissä viljelylaatikoissa, kunhan noudatat yhteisesti sovittuja sääntöjä.

Lähellä olevan amfiteatteri Simpukan estradilla voit esittää vaikka runon, ja ohikulkevan Merihevosraitin kävelijät ovat luonnon lisäksi yleisönäsi. Ehkä pilaritervaleppärievin toisella puolella pyöräilevätkin hiljentävät vauhtiaan.

Tästä voit jatkaa juoksuasi pohjoiseen läpi Korallimetsän. Polkujuoksu onkin täällä vaativampaa ja voit valita reitiksesi joko kallioiden valloittamisen kuntoportaita pitkin tai hieman helpomman polun. Korallimetsän läpi pääset Hannusjärven ulkoilumaastoihin tai voit kääntyä ympäri ja palata takaisin Meritähtiipuistoon.

6.2 Toteutettu suunnitelma

Avaan kehityssuunnitelmani ideoita aikaisemmin mainittujen kuuden eri teeman perusteella, koska ne toimivat suunnitelmani perustana. Teemat ovat ”Alueen identiteetin vahvistaminen”, ”Kestävä maisema”, ”Elämyksellisyys”, ”Liikkuminen ja oleskelu”, ”Turvallisuus ja esteettömyys” ja ”Esteettisyys ja kasvillisuus”.

6.2.1 Alueen identiteetin vahvistaminen

Koska kulku Hannusjärvelle ja Espoon rantaraitille haluttiin säästää, suunnittelin kummallekin kohteelle muutaman eri kulkuvaihtoehdon. Espoon rantaraitille pääsy tapahtuu pääsääntöisesti Kaitaanpolun kautta (kuvassa 20. kohta 1.) ja sen yhteydessä on myös

pyöräilyväylä, jota pitkin voi pyöräillä rantaraitille. Kaitaanpolun suunnittelussa on myös huomioitu hyvä ja riittävä valaistus. Espoon rantaraitille pääsee myös pienempiä polkuja pitkin (kohdat 2. ja 3.).

Kulku Hannusjärvelle tapahtuu joko metsän läpi kulkevaa ”Korallimetsä”-nimistä ulkoilureittiä pitkin (kohdassa 4.) tai Iivisniemenaukion läpi Iivisniemenkadulle (kohdassa 5.). Korallimetsä on valaistu mutta se ei ole esteetön. Sitä pitkin pääsee Hannusjärvenportille, josta voi kävellä suoraan Hannusjärvelle. Iivisniemenaukion läpi kulkeva reitti on esteetön, joten sitä pitkin pääsee myös Hannusjärvelle.

Kaikkien reittien varrelle on suunniteltu opastekylttejä, jotka kertovat mihin reitti vie, kuinka pitkä se on ja onko kulku esteetöntä vai ei.

Kuva 20. Kulkupaikat Espoon rantaraitille sekä Hannusjärvelle.

Jotta asukkaiden viljelyharrastus säilyisi ja jatkuisi, suunnittelin alueelle lisää viljelypalstoja (kuvassa 21. kohdassa 1.). Palstoja tuli yhteensä 116 kappaletta lisää. Suunnittelin palsta-alueelle myös yhteisen seurustelun alueen (kohdassa 2.), jossa on tilaa pöydille, penkeille ja

ulkokäymälälle. Palsta alueelta löytyy myös kompostialue (kohdassa 3.), johon asukkaat voivat viedä omilta palstoiltaan tulevaa kompostoitavaa jätettä.

Suunnittelin alueelle myös yhteisen Riutta-nimisen viljelylaatikkoalueen (kohdassa 4.), jossa on noin 30 kappaletta viljelylaatikoita. Riutalla on myös tilaa pöydille, penkeille ja ulkokäymälälle sekä varaus kompostialueelle. Riutan keskellä on viheralue, jonne on mahdollista istuttaa esimerkiksi kukkivia hedelmäpuita ja marjapensaita, joiden antimista viljelijät pääsevät nauttimaan. Tähän voidaan myös esimerkiksi talkoovoimin rakentaa hyönteishotelleja. Ne antavat hyönteisille suojaa talvella ja parantavat hyönteisten talvehtimismahdollisuuksia. Hyönteishotellit lisäävät viljelysatoa ja ovat hyödyksi myös puiston muulle kasvillisuudelle. Viljelylaatikot sopivat myös erinomaisesti alueen koulujen, päiväkotien ja senioritalojen käyttöön.

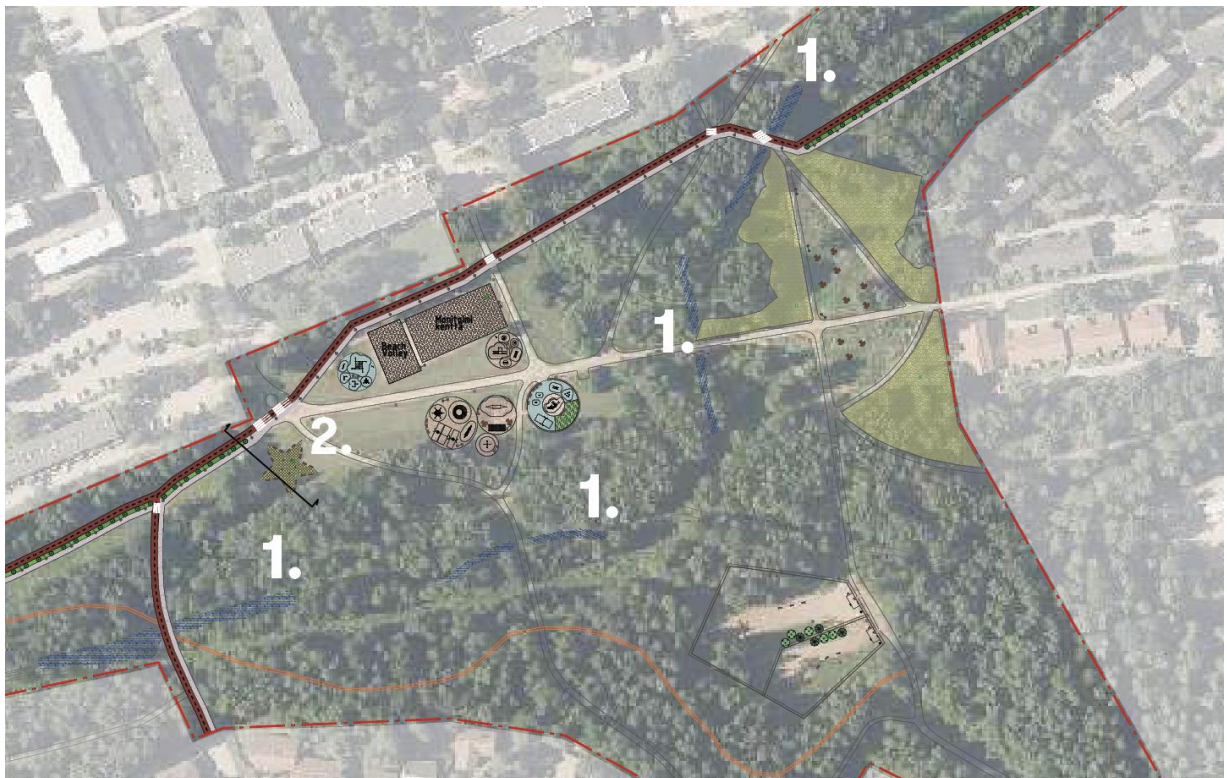

Kuva 21. Yllä: Viljelypalstat ja Riutta-viljelylaatikkoalue kartalla. Alla: Havainnekuva viljelypalstoista.

6.2.2 Kestävä maisema

Suunnittelualueella on paljon ojia, jotka ovat kasvaneet umpeen ja niissä esiintyy paljon vieraslajikasviksi luokiteltua jättipalsamia. Suunnitelmassani ojat siistitään (kuvassa 22. kohdassa 1.) ja sinne istutetaan esimerkiksi rentukoita (*Caltha palustris*), kaisloja (*Scirpus*), ranta-alpeja (*Lysimachia vulgaris*), kurjenmiekkoja (*Iris*), rantakukkia (*Lythrum salicaria*) ja saniaisia (*Pteridophytina*). Nämä voivat hillitä jättipalsamin kasvua, mutta suunnittelualueella voidaan myös jatkossa järjestää yhteisiä jättipalsamin kitkentä-talkoita, jolloin syntyy alueen asukkaita yhdistävä tapahtuma.

Suunnittelualueella tullaan tekemään kaivuutöitä. Ehdotan, että kaivetut maat voidaan uusiokäyttää puiston keskelle suunnitellun ”Meritähti”-istutuksen perustukseen (kohdassa 2.). Istutus on iso tähden muotoinen, korkealle kohoava perennapenkki. Sen perustamiseen tarvitaan maa-ainesta, joten siihen voidaan hyödyntää alueelta tulevat maa-ainekset. Ylimääräistä maa-ainesta voidaan myös hyödyntää pyöräilyreitti ”Merihevosraitin” perustamisessa tai amfiteatteri Simpukan rakentamisessa.

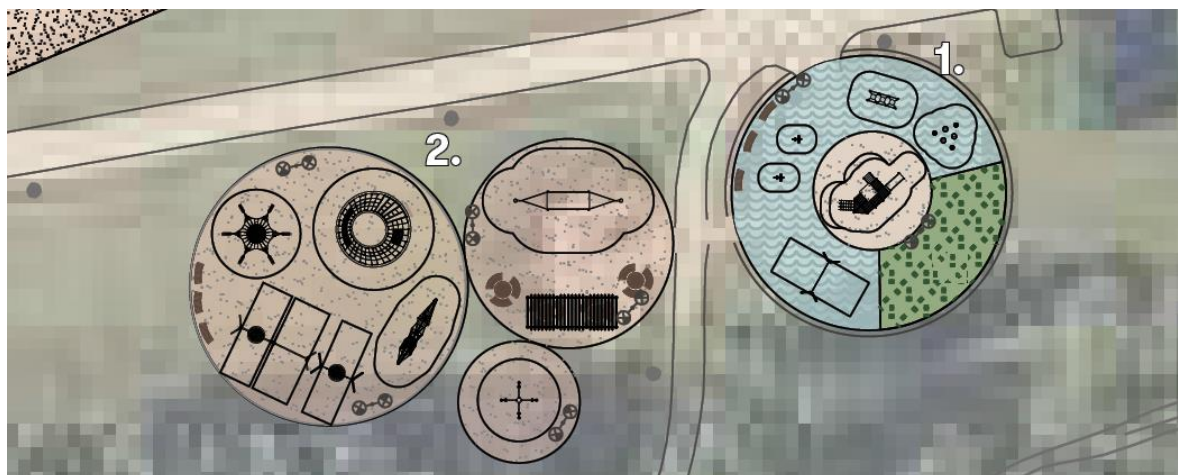

Kuva 22. Siistittävät ojat sekä Meritähti-istutus

6.2.3 Elämyksellisyys

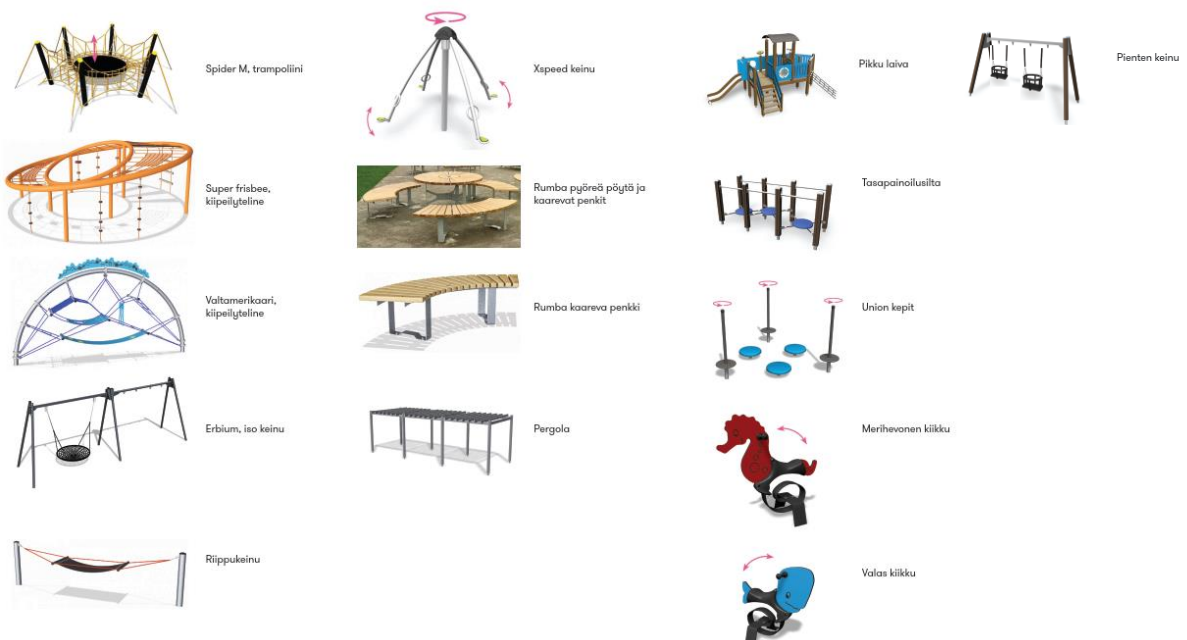
Suunnittelin puiston keskelle ”Atollit”-nimisen leikkipaikan. Leikkipaikat ovat pyöreitä atollien muotoisia leikkialueita, joista löytyy leikkivälineitä niin perheen pienimmille, kuin vanhemmillekin lapsille. Pienten lasten atolli (kuvassa 23. kohdassa 1.) on aidattu ja sen sisällä on sinistä valettua turva-alustaa, joka edustaa vettä. Keskellä on pyöreän muotoinen turvahiekalla varustettu leikkialue, jossa sijaitsee merirosvolaiva. Pienten lasten alueella on myös vihheralue, johon voidaan istuttaa esimerkiksi aroniaa (*Aronia*). Lapset voivat juoksennella ja leikkiä maja-leikkejä pensaiden seassa.

Vanhempien lasten atolleissa (kohdassa 2.) on leikkivälineiden alla turvahiekkaa ja muuten kivituhkaa. Yhdessä atollissa on myös pergola, jonka alla on pöytiä ja penkkejä. Pergola suojaa kävijöitä paahteiselta auringolta ja toimii myös paikkana, jossa aikuiset voivat istua ja katsella leikkiviä lapsiaan. Pyöreät atolli-muodot näkyvät myös alueen penkeissä ja pöytä-penkki-yhdistelmissä. Atollit ovat valaistuja ja leikkivälineissä on myös huomioitu alueen meriteema.

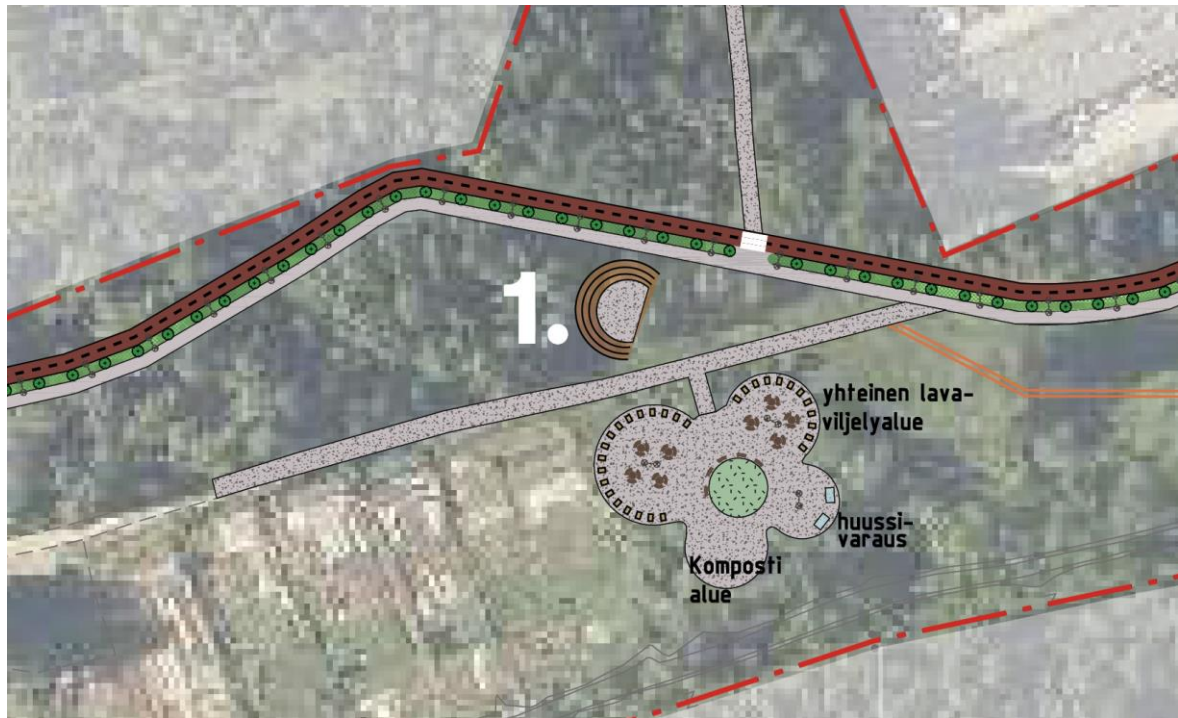
Leikki Atollit

Pienten lasten Atolli

Kuva 23. Atollit-leikkialue sekä välineet

Suunnittelualueelta löytyy myös ”Simpukka”-niminen amfiteatteri (kuvassa 24. kohdassa 1.) Siinä voidaan järjestää erilaisia tapahtumia alueen asukkaille. Se on myös vapaassa käytössä erilaiseen kulttuuriseen ilmaisuun, kuten esimerkiksi musiikin tai taiteen esittämiseen. Myös alueen koulut, päiväkodit ja senioritalot voivat käyttää amfiteatteri Simpukkaa erilaisiin yhteisiin tapahtumiin.

Kuva 24. Amfiteatteri Riutta

6.2.4 Liikkuminen ja oleskelu sekä turvallisuus ja esteettömyys

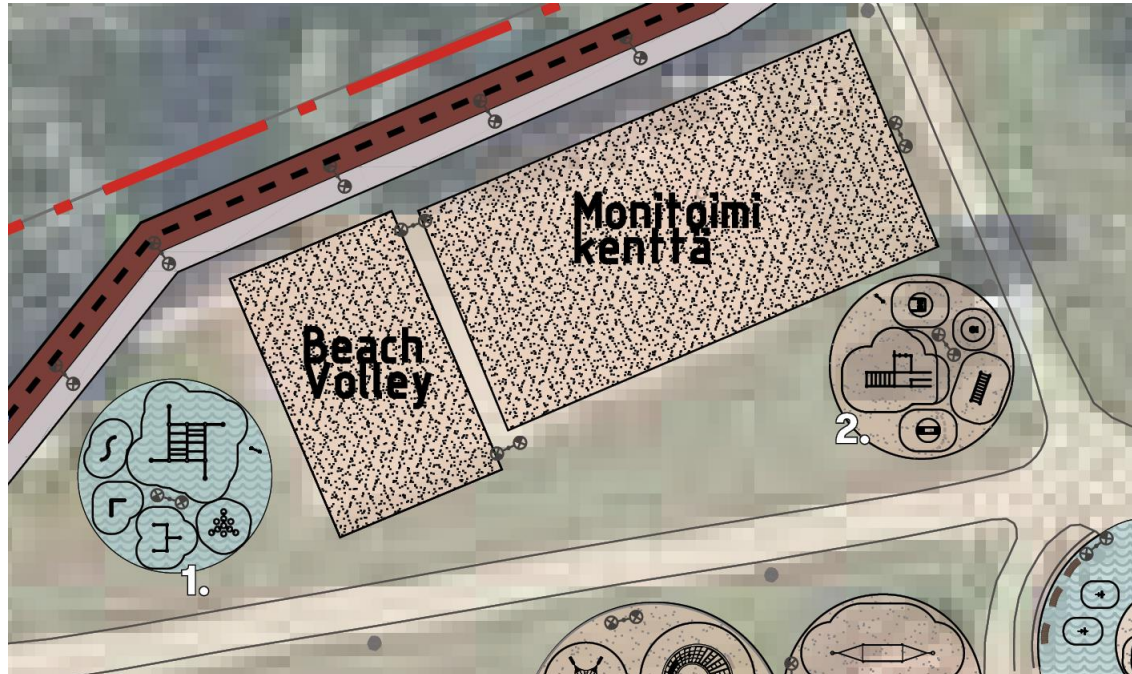
Suunnittelualueella on paljon liikunta- sekä oleskelumahdollisuuksia. Näihin toimintoihin kuuluu olennaisesti myös turvallisuus ja esteettömyys. Siksi olen yhdistänyt nämä kaksi teemaa.

Leikki atollien vieressä sijaitsee urheilualue. Ensimmäinen pyöreä alue on ”Parkour Atolli” (kuvassa 25. kohdassa 1.). Siellä kaikki voivat kokeilla parkour-urheilumuotoa tai muuten vain urheilla välineiden kanssa. Parkour atollilla on valettu sininen turva-alusta. Alueella on kaksi hiekkaista urheilukenttää, toinen on rantapallo-kenttä, jossa voi päästä rantatunnelmaan pehmeässä hiekassa. Toinen kenttä on monitoimikenttä, jossa voi juosta ja esimerkiksi pelata erilaisia pallopelejä. Talvella kentät toimivat luistelukenttinä.

Urheilukenttien vierestä löytyy myös ”Urheilu Atolli”-niminen urheilualue (kuvassa 25. kohdassa 2.). Siellä on erilaisia liikuntaa tukevia urheiluvälineitä. Välineiden alla on

turvahiekkaa mutta muuten alueella on kivituhkaa. Täällä voivat kaikki aikuiset, ikään katsomatta, urheilla.

Kummassakin atollissa on myös opastaulu, joka kertoo mitä atollilla voi tehdä ja miten välineitä käytetään. Alueet ovat myös valaistuja.

Parkour Atolli

Urheilu Atolli

Gibbonswing M

Street workout L

Precisionbeam wide

Air walker

Wall combination M

Core twister

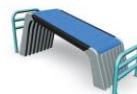
Vault rails M

Riipuntateline

Pyramid climber

Back n Abs

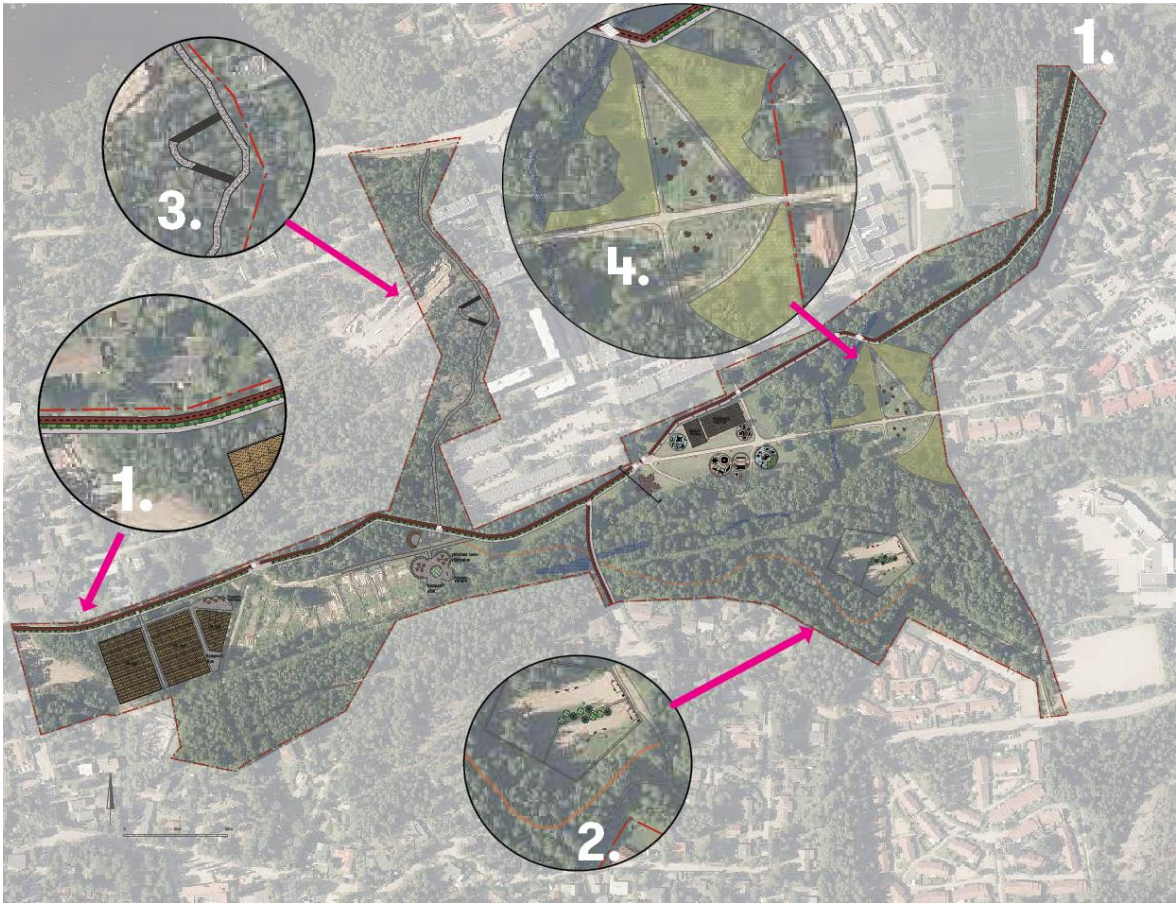
Kuva 25. Parkour ja urheilu Atollit suunnitelmassa sekä niiden välineet

Suunnittelualueelle haluttiin pyöräilyväylä. Toteutin väylän niin, että se alkaa puiston koillisosasta, Hyljetieltä ja päättyy puiston länsiosaan, Riilahden tielle (kuvassa 26. kohdassa 1.). Pyöräilyväylä ulottuu koko puistoalueen läpi ja sen vieressä kulkee jalankulkuväylä. Väylän nimi on Merihevosraitti. Merihevosraitin keskellä kulkee viheralue, johon istutetaan pilaritervaleppiä sekä maanpeiteperennaa tai matalakasvuisia pensaita. Merihevosraitti valaistaan myös hyvin. Risteyskohdissa huomioidaan myös turvallisuus maalaamalla niihin suojatiet-merkinnät. Talvisin, jos lunta on riittävästi, voidaan pyöräilyväylälle tehdä hiihtolatu.

Jotta ihmiset pääsisivät paremmin tutustumaan ja kokemaan puistossa olevan luonnon, suunnittelin alueelle kaksi luontopolkua. Ensimmäinen polku (kohdassa 2.) lähtee puiston kaakkoisosasta, Rantalaidun-koira-aitauksen vierestä ja päättyy yhteiselle Riutan viljelylaatikko alueelle. Tämä polku on kapea ja sen varrella voi ihastella puiston luontoa. Talvisin tällä polulla voi kävellä esimerkiksi lumikengillä.

Toinen luontopolku (kohdassa 3.) on nimeltään Korallimetsä, ja se on hieman leveämpi kivituhkareitti. Se alkaa amfiteatteri Simpukan luota ja päättyy puiston pohjoisosaan, josta pääsee suoraan Hannusjärvelle. Reitin varrella on kuntoportaat, josta olen myös tehnyt havainnekuvan (Kuva 27). Niitä pitkin voi kavuta kalliolle ja ihastella sieltä avautuvaa maisemaa. Portaita voi myös käyttää kuntoiluun. Kummatkin reitit ovat valaistuja matalilla alaspäin suuntautuvilla valaisimilla. Reitit eivät saa olla liian valaistuja, etteivät ne häiritse siellä asuvaa liito-oravaa.

Suunnittelin puistoon myös oleskelualueen (kuvassa 26. kohdassa 4.), josta löytyy pöytiä ja penkkejä. Siellä voi viettää yhteistä aikaa muiden asukkaiden tai ystävien ja perheen kanssa. Siellä voidaan katsella ja tutkia kukkivaa Rantakukkaniittyä. Myös alueen koulut, päiväkodit sekä seniorit voivat tulla tänne pitämään ulko-opetusta tai tekemään muita yhteisiä aktiviteettejä.

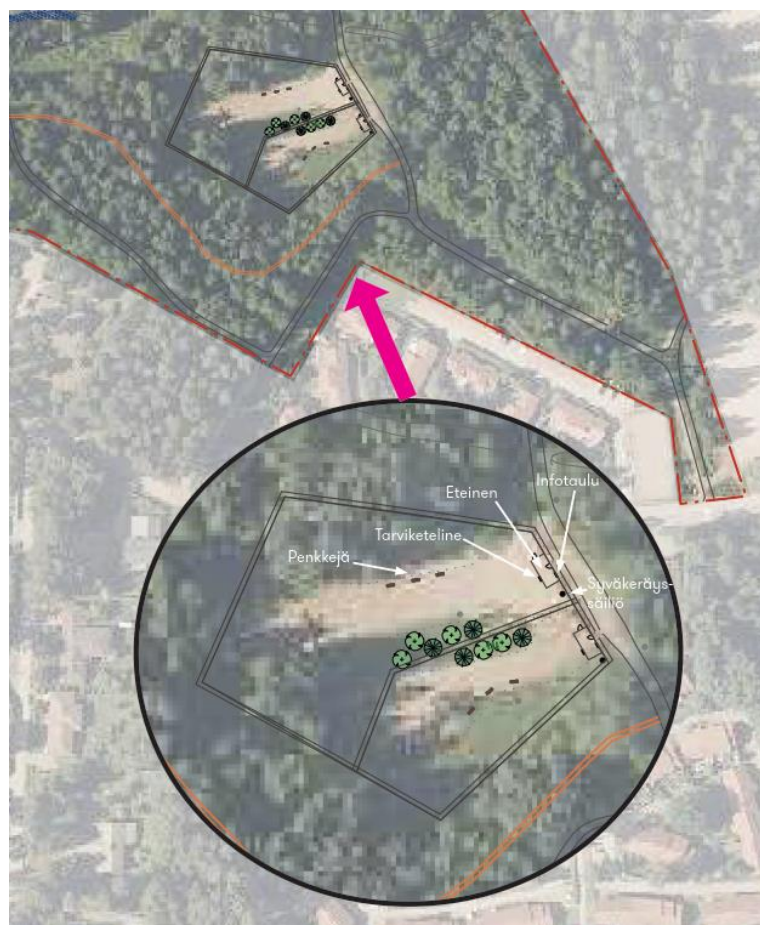

Kuva 26. Suunniteltu pyöräilyväylä, luontopolut sekä oleskelualue

Kuva 27. Havainnekuva Korallimetsän kuntoportaista

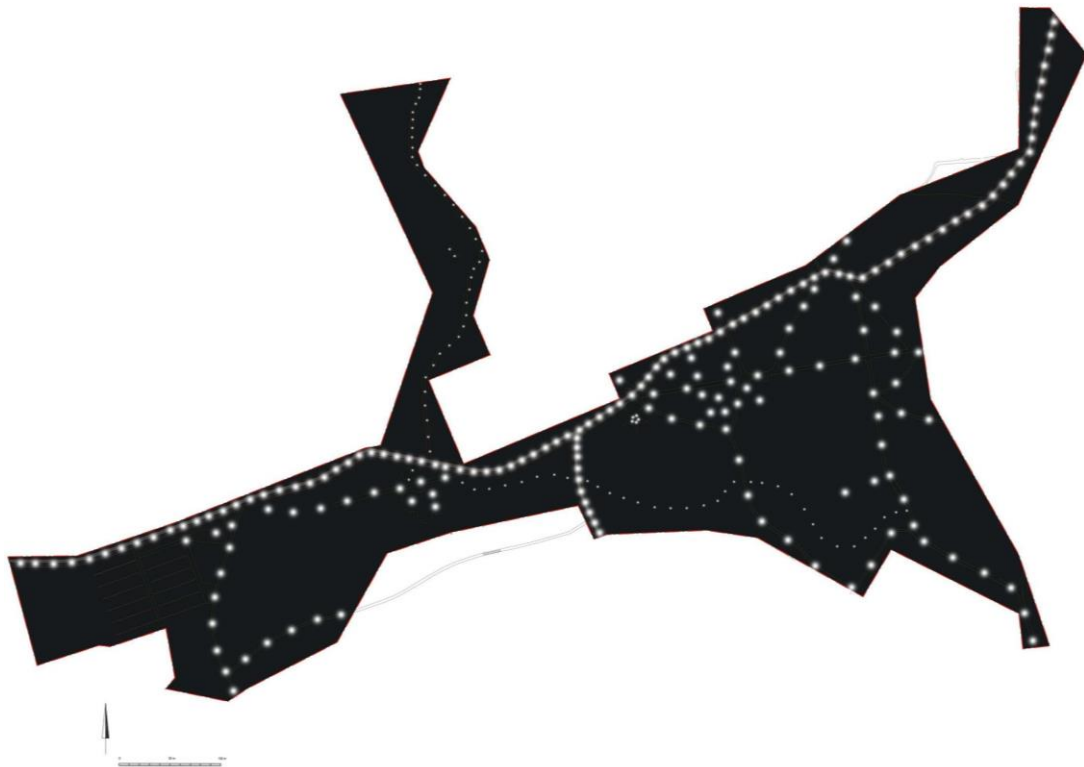
Suunnitelmassani säilyttäisin puistoalueella sijaitsevan nykyisen koira-aitauksen (kuva 28). Sen nimeksi tulisi Rantalaidun. Aitausta kehitettäisiin ja sinne lisättäisiin kummallekin puolelle omat eteiset, uudet infotaulut, syväkeräyssäiliöt, tarvikelineet, penkkejä sekä suojapuita. Eteinen toimii sisäänkäyntinä puistoon, jossa voi odottaa ja tutustuttaa koiransa muihin puistossa jo oleviin koiriin. Rantalaitumelle mennään ensimmäisestä portista sisään eteiseen, jonka jälkeen toisesta ovesta päästään itse puistoon. Infotaulusta löytyy Rantalaitumen säännöt sekä muuta hyödyllistä informaatiota. Syväkeräyssäiliöihin voidaan kerätä koirien jätöksiä kuten myös muuta aitauksesta tulevaa roskaa. Tarvikelineestä löytyy erilaisia siivousvälineitä. Suojapuu istutettaisiin Rantalaitumen keskelle tuomaan enemmän varjoa, koska aitaus on paahteinen kesällä. Rantalaitumella on myös muutama valaisin.

Kuva 28. Koira-aitaus Rantalaidun

Olen myös suunnitellut Meritähti puiston valaistuksen. Kuvasta 29. voi nähdä miltä puisto näyttää yöaikaan. Merihevosraitti on valaistu intensiivisimmin. Myös muut kulkuväylät ovat valaistut mutta valaisimet ovat sijoitettu harvemmin. Kaksi luontopolkua ovat valaistut matalilla valaisimilla. Atollit, koira-aitaus Rantalaidun ja viljelylaatikkoalue Riutta ovat myös valaistut. Myös Meritähti-istutuksella sekä amfiteatteri Simpukalla on muutamia

valaisimet. Valaistus voidaan myös suunnitella niin, että valaisimet ovat kauko-ohjattuja. Valot voivat valaista himmeämmällä valolla, kun paikalla ei ole ketään. Mutta kun paikalle tulee liikettä syttyvät valot täyteen valaistukseen. Valoissa on liiketunnistimet, jotka havaitsevat ihmisen tekemää liikettä. Tällä tavalla säästetään energiaa sekä vähennetään puistoalueen turhaa valaistusta. Kun tietyillä alueilla puistossa ei ole ketään, saavat sen eläimet olla hämärässä valaistuksessa eikä valaistus häiritse etenkin yöllä liikkuvaa liito-oravaa. Valaistusta voidaan myös kauko-ohjata eri vuodenaikoina, kun valon tarve muuttuu.

Kuva 29. Meritähti puiston suunniteltu valaistus

6.2.5 Esteettisyys ja kasvillisuus

Meritähti puistosta löytyy paljon eri tiloja, joissa voidaan tehdä erilaisia toimintoja. Puistossa on myös monia paikkoja, joista avautuu hienoja näkymiä. Puistoon on myös sijoitettu penkkejä joista näkymiä voi katsella ja ihastella.

Halusin luoda puistoon yhden merkittävän katseenvangitsijan, joten suunnittelin sinne ison tähden muotoisen Meritähti-istutusalueen. Meritähti on korkealle kohoava kukkapenkki, johon olen suunnitellut dynaamisen istutuksen. Siinä kasvavat kukat ovat monivuotisia, ja istutusalue on runsas ja rehevä. Sen kasvillisuus muuttuu vuodenaikojen mukaan, ja se

tarjoaa ravintoa puiston hyönteisille. Meritähdessä olisi seuraavat kasvit: rönsyakankaali (*Ajuga reptans*), ukkolaukka (*Allium hollandicum*), koristekastikka (*Calamagrostis acutiflora*), kaunopunahattu (*Echinacea purpurea*), sinipiikkiputki (*Eryngium planum*), hopeatoppo (*Koeleria glauca*), loistosalvia (*Salvia x sylvestris*), hurmeluppio (*Sanguisorba menziesii*), lehtoängelmä (*Thalictrum aquilegiifolium*), rönsyansikka (*Waldsteinia ternata*) ja virginiantädykkö (*Veronicastrum virginicum*). Meritähden idea on myös se, että sen voisi kokea eri aisteilla. Sen kukat tuoksuvat ja kukintojen värit sointuvat yhteen. Heinät huojuvat ja suhisevat tuulessa sekä istutuksessa lentäviä hyönteisiä voi tutkiskella ja tarkkailla. Meritähti toimii puiston vetonaulana sekä tunnuksena. Meritähden ympärillä on penkkejä, johon voi istahtaa ja katsella puistoa. Myös sen kiehtova kasvillisuus toimii näkymänä. Meritähti on myös tunnelmavalaistu, jotta sitä voi ihastella myös hämärässä. Meritähti-istutus on suunniteltu niin, että keskeisen sijainnin lisäksi se voisi myös toimia kohtaamispaikkana.

Koska haluan suunnitelmassa lisätä puiston luonnon monimuotoisuutta, olen suunnitellut Meritähtipuistoon niittyalueen. Niittyalueen nimi on Rantakukkaniitty. Niittyalue on iso ja sieltä voikin kerätä kukkia kukkakimppuihin tai kukkaseppeliin. Rantakukkaniitty toimii sekä hyönteisten ravinnon lähteenä, että kauniina näkymänä ihmisille.

Suunnitelmakuvasta 30. näkee Meritähden (kohdassa 1.) ja Rantakukkaniityn (kohdassa 2.). Havainnekuvasta 31. näkee, miten Meritähti-istutus toimii ympäristössä sekä poikkileikkauksuvasta 32. voi hahmottaa miltä se näyttää sivusta päin.

Kuva 30. Meritähti-istutus sekä Rantakukkaniitty

Kuva 31. Havainnekuva Meritähhti-istutuksesta

Kuva 32. Poikkileikkaus Meritähhti-istutuksesta sekä pyöräilyväylästä

7 Toteutus

Meritähkipuiston toteutusaste riippuu siitä, millainen budjetti Espoon kaupungilla on puistolle. Jos koko hanke ei mahdu budjettiin voi puiston rakentaa osissa. Eri alueet voidaan toteuttaa eri vaiheissa. Kallein rakennettava alue tulee olemaan Atollit-alue. Siellä kustannukset ovat korkeat uusien leikki- ja urheiluvälineiden vuoksi.

Kustannuksiin on laskettava kaikki perustus- ja alkutyöt. Alkutöihin kuuluu kaikkien uusien alueiden sekä reittien raivaus. Raivauksessa poistetaan tarvittavat, olemassa olevat puut sekä kasvillisuus. Puistoon suunniteltu Merihevosraitti kulkee suurimmaksi osaksi jo olemassa olevaa polkua pitkin. Polkua täytyy kuitenkin leventää ja joistain kohdista rakentaa täysin uusiksi. Merihevosraittiin kuluu paljon maa-ainesta ja sen ympäriltä tulee paljon kustannuksia raivaustyöstä. Myös uudet viljelypalstat tarvitsevat paljon raivaustyötä, koska rakennettava alue sijoittuu metsäalueelle. Kun viljelypalsta-aluetta kaivetaan ja rakennetaan, voitaisiin siitä tuleva maa-aines käyttää esimerkiksi Merihevosraitin perustukseen.

Uusi kapeampi luontopolku ei tarvitse niin paljon raivausta, koska se kulkee jo tallottuja polkuja pitkin. Korallimetsä-reitti sen sijaan voi kaivata enemmän raivausta, mutta siellä täytyy myös huomioida liito-oravien käyttämät puut. Vanhat kuuset, haavat ja lepät tulee säilyttää, jotta liito-orava pystyy elämään alueella. Korallimetsä-reitin metsäalueeseen olisi hyvä tehdä puustokartoitus. Silloin reitin voisi suunnitella paremmin, kun tiedetään, mitkä puut tulee säilyttää ja voiko reittiä edes toteuttaa sinne.

Raivaus kustannuksia tulee myös ojien siistimisestä sekä niittyalueen perustamisesta. Rantalaidun koira-aitauksen kunnostuksesta tulee myös pieni kustannus. Meritähti-istutuksen tekemiseen kuluu paljon maa-ainesta sekä kasvillisuutta. Istutuksia kannattaakin istuttaa tiheästi, jotta Meritähdestä tulee nopeasti näyttävä.

Amfiteatteri Simpukka tulee perustaa hyvin ja se voitaisiin rakentaa esimerkiksi puusta, jolloin kustannukset eivät nouse liian korkeiksi. Vaihtoehtoisesti voitaisiin Simpukka rakentaa myös kumpareena, esimerkiksi täyttömaasta. Puistoalueen kaikki kalusteet tulee syväperustaa. Tämä voi vähentää niihin kohdistuvaa ilkvältaa, koska niitä ei voi liikuttaa tai siirtää. Myös Riutan viljelylaatikot tulisi syväperustaa, ettei niitäkään pystytä liikuttamaan. Kustannuksiin tulee laskea myös kaikki Meritähtiipuiston uudet valaisimet, istutettavat kasvit sekä puut.

Arvioisin, että Meritähtipuisto voidaan rakentaa kokonaisuudessaan kahden vuoden sisällä. Suurin osa rakentamisesta tapahtuu kevät-, kesä- ja syyskaudella. Talvella ei juurikaan voida rakentaa, jos maa on roudassa. Talvella voidaan esimerkiksi kaataa puita. Mielestäni Meritähtiipuisto olisi kuitenkin hyvä rakentaa hyvissä ajoin, ennen ympärillä alkavaa suurempaa uudisrakentamista.

Meritähhtiipuiston jokavuotisiin huoltotöihin kuuluu esimerkiksi talvikunnossapito, niityn hoito, nurmialueiden leikkaus, ulkokäymälöiden tyhjentäminen, puistoalueen yleinen

siistiminen sekä roskisten tyhjentäminen. Harvemmin tehtävät huoltotyöt ovat esimerkiksi kalusteiden ja välineiden huoltaminen, pintojen uusiminen, viljelypalstoilla tehtävät huolto- ja korjaustyöt sekä oijen siistiminen, jos ne kasvavat umpeen.

8 Johtopäätökset

Tavoitteena oli luoda suunnitellulle puistolle oma identiteetti. Tähän päästiin valtameri aiheisella teemalla, joka mielestäni toteutui hyvin. Teema oli suunnittelussa mukana niin paikkojen muodoissa, nimissä kuin värityksessäkin. Myös alueen historia saatiin suunnitelmaan mukaan. Historia näkyy sen jo olemassa olevissa paikoissa, kuten viljelypalstoilla ja puiston luonnossa. Näitä haluttiin säästää ja korostaa. Suunnitelmassa puistoon lisättiin viljelypalstoja ja luontoon pääsyä. Suunnitelmassa pyrittiinkin siihen, että se palvelee suurempaa ihmismäärää alueen kasvavan asukasluvun vuoksi.

Meritähkipuistosta löytyy erilaisia alueita, joissa on erilaisia toimintoja. Puistoon voi mennä rentoutumaan monella eri tapaa. Esimerkiksi istumalla puiston useammalla penkillä, tekemällä puutarhatöitä, kävelemällä luonnossa, nauttimalla kauniista maisemista ja poimimalla kukkia rantakukkaniityltä. Meritähkipuistossa voi myös harrastaa paljon erilaista liikuntaa. Siellä voidaan esimerkiksi kuntourheilla, leikkiä, pyöräillä, kävellä, juosta ja ulkoilla. Kaikki ikäluokat löytävät sieltä itsellensä tekemistä. Meritähkipuisto toimii myös erinomaisesti paikkana, jossa tavataan ystäviä, tutustutaan uusiin ihmisiin ja siellä voidaan järjestää yhteisiä tapahtumia.

Jotta Meritähkipuisto rakennettaisiin kestävästi, oli mielestäni suunnittelussa tärkeää huomioida se, ettei ympäristöä kuormiteta liikaa. Uutta rakennusmateriaalia ei pidä tuoda liikaa ulkopuolelta, jos puistossa on mahdollista käyttää uudestaan esimerkiksi maa-ainesta. Ei myöskään ole kannattavaa suunnitella täysin uusia kulkureittejä vaan hyödyntää jo olemassa olevia. Esimerkiksi metsissä jonne suunnittelin luontopolkuja, löytyy useimmiten jo valmiiksi tallottuja polkuja. Näitä tulisi hyödyntää myös siksi, että ihmiset ovat jo tottuneet kävelemään niitä pitkin. Myös kustannuksissa voi säästää, kun ei tehdä täysin uusia reittejä vaan hyödynnetään jo olemassa olevia.

Suunnittelussa ja rakentamisessa on tärkeää, että kohde on hyödyllinen, se luo paikka tunnetta alueen ihmisiin ja sillä on kestävä elinkaari. Kohteen pitää kuulua arkeen ja sinne halutaan mennä uudestaan. Eri ihmiset löytävät puistosta eri tiloja, jotka sopivat heille. Suunnitelmassa on huomioitu ne ihmiset, jotka haluavat viettää aikaa yksin ja olla

rauhallisessa ympäristössä. Mutta suunnitelmassa on myös huomioitu ne ihmiset, jotka haluavat muita ihmisiä ympärilleen ja haluavat tehdä asioita yhdessä. On siis tärkeää, että jokaiselle löytyy oma mieluisa paikka puistossa. Näin säilytetään paikan viihtyisyys ja positiivinen mieltymys puistoon.

Puiston suunnittelussa on otettu huomioon siellä asuvat eläimet sekä alueen vieraslajikasvit. Puiston eläimet, kuten liito-orava, halutaan säilyttää ja vieraslajikasvien ongelmiin halutaan puuttua ja niiden leviäminen estää. Tämä myös takaa puiston monimuotoisuuden tulevaisuudessa. Puistoa voi myös käyttää vuoden ympäri. Siellä on rikas kasvilajisto ja runsaasti kukkaistutuksia, joista voi nauttia. Puistolla on hyvät kulkuyhteydet ympärillä oleviin kohteisiin, kuten Espoon rantaraitille ja Hannusjärvelle.

Puiston suunnittelussa pyrittiin myös toteutuskelpoisuuteen. Rakennusvaiheen kustannukset eivät saa nousta liian korkealle. Puiston eri alueet pystytään myös rakentamaan vaiheissa. Kun puiston budjetti on tiedossa, voitaisiin rakennesuunnitelmavaiheessa puistoon lisätä esimerkiksi taide aiheita, joissa voisi toistua valtameri teema. Niitä voisi olla ympäri puistoa eri paikoissa ja ne voisivat olla valaistuja. Näillä taideaiheilla voisi vahvistaa meri teemaa puistossa.

Voiko siis puiston suunnitella täydellisesti? Puisto täytyy tuntea ennen kuin alkaa suunnitella. Sen historia ja tulevaisuuden tavoitteet ovat tärkeä osa suunnitelmaa. Täytyy ymmärtää mitä ja kenelle puisto suunnitellaan. Kuten jo arkkitehti Jan Gehl:kin on kertonut, täytyy ihmisen käyttäytymistä tutkia ja tuntea. Näin tiedetään miten puisto kannattaa suunnitella ja miten ihmiset tulevat olemaan ja viihtymään siellä. Kun ottaa kaiken tämän huomioon, on ainakin suunnitelmassa pyritty täydellisyyteen.

Lähteet

Adams, Jennifer & Greenwood, David & Thomashow, Mitchell & Russ, Alex (2016). *Sense of place*. The nature of cities. [Online]

<https://www.thenatureofcities.com/2016/05/26/sense-of-place/> [haettu 6.4.2019]

DeMiglio, L. & A. Williams (2008). A sense of place, a sense of well-being. Teoksessa Eyles, J. & A. Williams (toim.): *Geographies of health. Sense of place, health and quality of life*, s.15–17. Ashgate, Cornwall.

Espoon karttapalvelu (2019). *Maaperäkartta*. [Online]

<https://kartat.espoo.fi/ims> [haettu 8.4.2019].

Espoon karttapalvelu (2019). *Vieraskasvilajikartta*. [Online]

<https://kartat.espoo.fi/ims> [haettu 20.4.2019].

Franzelius, Saara (2012). *Tiivistyvä Kaitaa*. Kaitaa - Iivisniemen pientaloalueiden analyysi ja täydennysrakentamismahdollisuuksien tarkastelu. Espoon kaupunki, Kaupunkisuunnittelukeskus. [Online] <https://docplayer.fi/50262071-Tiivistyva-kaitaa-kaitaa-iivisniemen-pientaloalueiden-analyysi-ja-taydennysrakentamismahdollisuuksien-tarkastelu.html>[haettu 8.4.2019]

Gehl, Jan (2018). *Ihmisten kaupunki*. Rakennustieto Oy. Meedia Zone OÜ, Viro. s. 33-38, 47-48, 111-113, 134-137, 158-159.

Ilmasto-opas (2019). *Kestävät kuluttajavalinnat*. SYKE. [Online] <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/28259fe8-7b5e-4806-8ab6-7c06739ef5cc/kestavat-kuluttajavalinnat.html> [haettu 20.4.2019]

Junttila, Esa (2009). *Toimiva, kestävä ja turvallinen leikkikenttä*. Viherympäristöliitto ry. Esa-Print, Tampere. s. 7-8.

Kahila-Tani, Maarit (2018). *Let the citizen map – exploring the place-based experiences in different urban settings*. Maptionnaire. Power Point esitys. Lappset – Sense of Place Seminaari, Espoo.

Laitala, Pasi (2018). *Ohjelmasuunnitelma: Kestävä Espoo -kehitysohjelma*. Espoon kaupunki. Versio: 1.0. [Online] <https://www.espoo.fi/download/noname/%7B76F6006E-7433-43C0-9A24-4EE69FC22A33%7D/99790> [haettu 22.4.2019]

Lammi, Esa & Vauhkonen, Marko & Routasuo, Pekka & Hanski, Ilpo K. (2016). *Espoon liito-oravien kokonais selvitys 2014-2015*. Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 2/2016. Espoon ympäristökeskus. [Online] <https://www.espoo.fi/download/noname/%7BF5FF2F19-ED3B-4B48-B6B4-9447E0E86BBA%7D/82711> [haettu 22.4.2019]

Newman, Peter & Jennings, Isabella (2008). *Cities as Sustainable Ecosystems: Principles and Practices*. Chapter 3: Biodiversity. Chapter 6: Sense of place. Island Press. s. 64-70, 144-146.

Niemelä, Jari & Breuste H. Jürgen & Guntenspergen, Glenn (2011). *Urban Ecology: Patterns, Processes, and Applications*. Chapter 5.2 Urban Ecology and Human Health. Oxford University Press USA – OSO. s. 263-264.

Niemivuo-Lahti, Johanna (2012). *Kansallinen vieraslajistrategia*. Maa- ja metsätalousministeriö. Juvenes Print 2012. s. 11-13.

Nikunen, Heli & Koskela, Hille & Schakir, Tülay (2013). *Valot Varjot Vaarat*. Tutkimus valaistuksen merkityksestä turvallisuuden tunteeseen puisto- ja ulkoalueilla. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2013:13. s. 19, 91-92.

Norberg-Schulz, Christian (1979). *Genius loci. Towards a phenomenology of architecture*. Rizzoli International Publications, 1991. s. 5-7, 27-35.

Oudolf, Piet & Kingsbury, Noel (2013). *Planting: A new perspective*. Timber Press, Inc. s.25-29.

Rautiainen, Anne (2003). *Kuntoreitti*. Opas kuntoreittien suunnittelijoille, rakentajille ja hoitajille. Rakennusalan kustantajat RAK. s. 8-9, 11-12.

Salo, Seppo (2005). *Tarinoiden Kaitaa*. Iivisniemi-Kaitaa seura. s. 13-30.

Stedman, R. C. (2002). Toward a Social Psychology of Place. Predicting Behavior from Place-Based Cognitions, Attitude, and Identity. *Environment and Behavior*. s. 5.

- Suominen, Mikko (2013). *Helsingin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämisohjelma*. SITO. s. 5, 9-11, 18-19, 28. [Online]
<https://dev.hel.fi/paatokset/media/att/23/23666231465ade62835262658ac2c4a5f51b9550.pdf> [haettu 20.4.2019]
- Suviranta, Sami (2015). *Kaitaa – Kaitans*. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus. [Online]
[https://www.espoo.fi/fi-FI/Asuminen_ja_ymparisto/Kaavoitus/Nimisto/Nakokulmia_nimistoon/Kaitaa_Kaitans\(97959\)#Kaitalaakso](https://www.espoo.fi/fi-FI/Asuminen_ja_ymparisto/Kaavoitus/Nimisto/Nakokulmia_nimistoon/Kaitaa_Kaitans(97959)#Kaitalaakso) [haettu 8.4.2019]
- Tanska, Harri (2018). *Espoo the most sustainable city in Europe*. Espoo Innovation Garden. Power Point esitys. Lappset – Sense of Place Seminaari, Espoo.
- Virkkunen, Heli (2006). *Puutarha ja piha. Suunnittelu ja perustaminen*. Weilin+Göös Oy. s. 32-33.
- Virolainen, Kaija & Tuominen, Veera & Laurén, Tuija (2003). *Kukkaniitty viheralueelle*. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä. s. 7-8.

Kuvat

- Kuva 1. Kilpailuohjelma (2018). *Suunnittelualue opaskartta*. Lappset – Sense of Place Seminaari, Espoo.
- Kuvat 2. ja 3. Espoon kaupunki (2017). *Kaitaan metrokeskus ajantasa-asemakaava & kaavakartta*. Kaupunkisuunnittelulautakunta Pöytäkirja 29.11.2017/Pykälä 90. [Online]
<http://espooprodfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2017417080-7> [haettu 4.5.2019]
- Kuvat 4., 5. & 6. Espoon karttapalvelu (2019). *Opaskartat*. [Online]
<https://kartat.espoo.fi/ims> [haettu 8.4.2019].
- Kuva 7. Espoon karttapalvelu (2019). *Maaperäkartta*. [Online]
<https://kartat.espoo.fi/ims> [haettu 4.5.2019].
- Kuvat 8., 9. & 10. Kahila-Tani, Maarit (2018). *Let the citizen map – exploring the place-based experiences in different urban settings*. Maptionnaire. Power Point esitys. Lappset – Sense of Place Seminaari, Espoo.

Kuva 11. Oregon Planning Institute (2011). *Sense of place. An approach to environmental perception/cognition and place-making*. Stephen Planning & Design. [Online] <https://i.pinimg.com/originals/5d/c6/05/5dc6059558acc5cb5c1b9906316dd6c0.jpg> [haettu 4.5.2019]

Kuvat 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31. & 32. Omia kuvia

Kuva 13. Espoon karttapalvelu (2019). *Vieraskasvilajikartta*. [Online] <https://kartat.espoo.fi/ims> [haettu 20.4.2019].

Taulukko 1., 2., 3. & 4. Sievänen, Tuija & Neuvonen, Marjo (2010). *Luonnon virkistyskäyttö*. Metlan työraportteja 212. [Online] <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2011/mwp212.pdf> [haettu 20.4.2019]

Tervetuloa Meritähti puistoon !

Istahda hetkeksi suuren Meritähti-kukkaistutuksen ääreen ja nauti rantoloman tunnelmasta. Istutuksen heinät huojuvat tuulessa ja kukat houkuttelevat hyönteisiä ja lintuja. Puiston pohjoisosassa kulkee Merihevosraitti, kevyenliikenteenväylä, joka yhdistää puiston itä- ja länsipuoliset alueet. Rantaraiteille pääset puistosta Kaitaanpolkua pitkin. Puiston beachvolley-kentällä peli käy kuumana ja Atoilit-leikkipuistossa voit antaa mielikuvituksen lentää muinaisten aarresaarien saatoiksi ja merirosvojen huutoihin lasten leikkien ja liikunnan lomassa. (1)

Kun jatkat matkaasi atolleita eteenpäin kohti itää, tulet pian Rantakukkaniitylle. Täällä voit viettää rauhallisen piknikin aaltoilevien niittykukkien ja luonnon monimuotoisuuden keskellä. Kukinta vaihtuu kesän mittaan kevätiesikoiden keltaisesta ahdekaunokien liljanpunaiseen, eivätkä kuljetyt niittykukat vaadi hoitoa kuin niittämisen kerran kesässä. Vieraisen metsän takaa kuuluu haukkuu: koirat nauttivat vapaudesta ja toistensa seurasta uudistetun koiraraituksen, Rantalaatimen kuusien, haapojen ja leppien varjossa. (2)

Uskaltaudu metsään. Vanhojen haapojen ja kuusien rungoilla viihtyy liito-orava, mutta sitä et varmaan ehdi nähdä, kun juokset metsään raivattuja kapeita polkuja pitkin. Täällä luonto on alkuperäistä ja aitoa. Polut ovat kapeita ja epätasaisia. Metsänpohjan raivaamisesta jääneet risut on kerätty kassoihin suojaaksi metsän eläimille. Runsaalumisena talvena pääset etenemään täällä lumikengillä. (3)

Keväisessä metsässä kuuluu linnunlaulua ja puron solinaa. Pysähdy kuuntelemaan, ja ihaile ojanpengeröiden rentukoita ja kaisloja. Myöhemmin kesällä täällä kukkivat ranta-alpit, kurjenmiekat ja rantakukat. Varjoisissa paikoissa ojan hulevedet kulkevat läpi kortteiden ja soraisten. Kesällä järjestettäviin jättipalsamin ja muiden vieraslajien kiikentätöissä voit sinäkin osallistua. (4)

Jatka juoksuasi, tai kävele rauhassa, nauttien ympäröivästä vihreydestä. Puiston länsiosassa maiseman muodostavat palstaviljelmat, ehkä sinullakin on jonakin kesänä oma vihannesmaa. Nyt voit osallistua viljelyyn Riutan yhteisissä viljelylaatikoissa, kunhan noudatat yhteisesti sovittuja sääntöjä. (4)

Lähellä olevan amfiteatteri Simpukan estradilla voit esittää, vaikka runon ja ohikulkevan Merihevosraitin kävelijät ovat luonnon lisäksi yleisöäsi. Ehkä pilaritervaleppäriivin toisella puolella pyörilevätkin hiljentävät vauhtiaan. (4)

Tästä voit jatkaa juoksuasi pohjoiseen läpi Korallimetsän. Polkujuoksu onkin täällä vaativampaa ja voit valita retikesäiä ja kallioiden valittamien kuntoportaita pitkin tai hieman helpomman polun. (5) Korallimetsän läpi pääset Hannusjärven ulkoilumaastoihin tai voit kääntyä ympäri ja palata takaisin Meritähti puistoon.

Merkinnät

	Suunnitelmanraja		Maanpeiteperenna		Viljelypalstojen raja
	Hiekka		Perenna		Ulkoilutie/Kuntolurata
	Kivituhka		Istutettava niitty		Poikkileikkauraja
	Turvasora		Uudet viljelypalstat		Suojatie
	Turvaakusta		Kosteikko istutukset		Valaisin
	Lehtipensas, korkea		Jalankulku-tie		Penkki
	Lehtipensas, matala		Polkupyörä-tie		Pöytä ja penkki ryhmä
					Kuntoporaat
					Huussi
					Viljelylaatikko
					Pilaritervaleppä
					Istutettava havupuu
					Istutettava lehtipuu
					Pergola

0 10 m

Meritähti

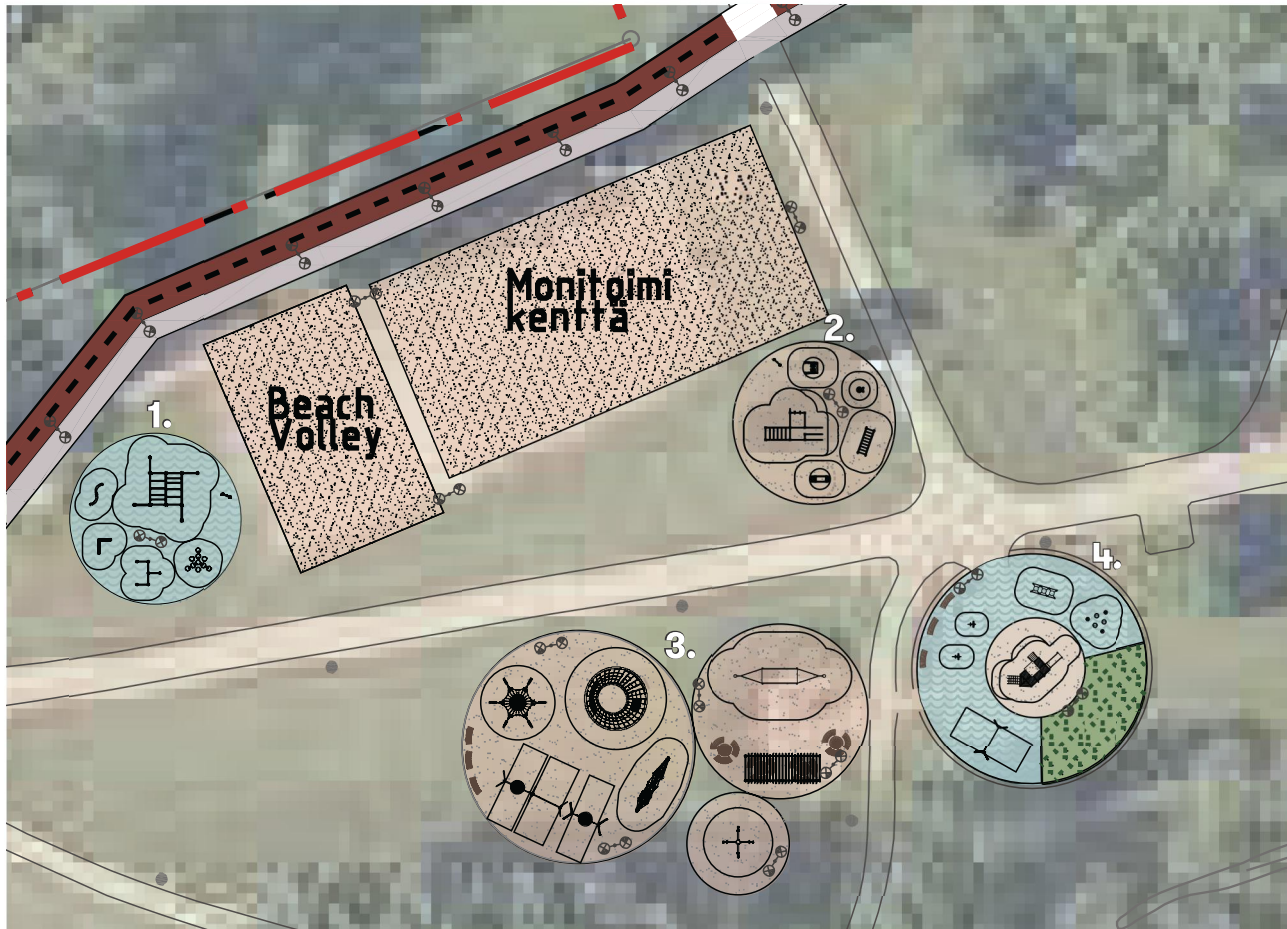
Ajuga reptans, rönyskakkaali	Echinacea purpurea, kaunopunahattu	Salvia x sylvestris, laistasalvia	Waldsteinia ternata, rönysyansikka
Allium hollandicum, ukkolaukka	Eryngium planum, sinihippiputki	Sanguisorba menziesii, hurmeluppio	Veronicastrum virginicum, virginiantädykkö
Calamagrostis acutiflora, koristekastikka	Koeleria glauca, hopeatoppo	Thalictrum aquilegifolium, lehtöingelini	

Korallimetsä

Korallimetsän läpi johtaa matalalta valaistu polku, jonka kivituhkapinta ratisee jalkojesi alla. Puiden latvusten hämäävä valo laskee itäisin vain kuu ja tähtitaivas, niinpö liito-oravakin voi kulkea täällä rauhassa. Metsän korkeimmille kallioille pääset kuntoportaita pitkin. Portaiden ja polun ympärillä kasvaa mustikka- ja puolukkamättäitä, syksyllä voit maistaa luonnon antimia ohikulkiesi. Kalliorinteiden sammat loistavat metsän vihreyttä kaikkina vuodenaikoina.

Atollit

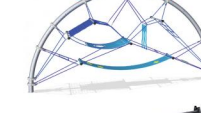

1. Parkour Atollit

- Gibbonswing M
- Precisionbeam wide
- Wall combination M
- Vault rails M
- Pyramid climber

2. Urheilu Atollit

- Street workout L
- Air walker
- Core twister
- Riipuntateline
- Back n Abs

3. Leikki Atollit

- Spider M, trampoliini
- Super frisbee, kiipeilyteline
- Vattamerikaari, kiipeilyteline
- Erbium, iso keinu
- Riippukeinu
- Xspeed keinu
- Rumba pyöreä pöytä ja kaarevat penkit
- Rumba kaareva penkki
- Pergola

4. Pienten lasten Atollit

- Pikku laiva
- Tasapainolusita
- Union kepit
- Merihovonen kiikku
- Volas kiikku
- Pienten keinu